

Butlletí del Consell General

Núm. 31/2021

Casa de la Vall, 31 de març del 2021

SUMARI

2- PROCEDIMENT LEGISLATIU COMÚ

2.1 Projectes de llei

Pròrroga al termini per a la presentació d'esmenes al **Projecte de llei per a l'aplicació efectiva del dret a la igualtat de tracte i d'oportunitats i a la no-discriminació entre dones i homes.** pàg. 2

2.2 Proposicions de llei

Admissió a tràmit i publicació de la **Proposició de llei de seguretat privada**, i obertura del termini de presentació del criteri del Govern. pàg. 2

Admissió a tràmit i publicació de la **Proposició de llei de modificació de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra**, i obertura del termini de presentació del criteri del Govern. pàg. 18

3- PROCEDIMENTS ESPECIALS

3.7 Consolidació de la legislació vigent

Admissió a tràmit i publicació del **Projecte de llei de text consolidat d'ajuts a l'estudi**, i obertura del termini de presentació d'objeccions. pàg. 31

2- PROCEDIMENT LEGISLATIU COMÚ

2.1 Projectes de llei

Edicte

La Sindicatura, en reunió tinguda el dia 31 de març del 2021, exercint les atribucions que li confereix l'article 80 del Reglament del Consell General, ha acordat a demanda de la M. I. Sra. Judith Salazar Álvarez, presidenta suplent del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, prorrogar el termini per a la presentació d'esmenes al **Projecte de llei per a l'aplicació efectiva del dret a la igualtat de tracte i d'oportunitats i a la no-discriminació entre dones i homes**. El nou termini finalitza el dia 26 d'abril del 2021, a les 13.30h.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 31 de març del 2021

Roser Suñé Pascuet
Síndica General

2.2 Proposicions de llei

Edicte

La Sindicatura, en reunió tinguda el dia 31 de març del 2021, ha examinat el document que li han tramès els M. I. Srs. Carles Enseñat Reig, president del Grup Parlamentari Demòcrata, Ferran Costa Marimon, president del Grup Parlamentari Liberal i Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells, president del Grup Parlamentari Ciutadans Compromesos, registrat en data 22 de març del 2021, sota el títol **Proposició de llei de seguretat privada**, i exercint les competències que li atribueix el Reglament del Consell General en els articles que es citaran, ha acordat:

- 1- D'acord amb l'article 18.1.d), admetre a tràmit aquest escrit sota la qualificació de Proposició de llei.
- 2- D'acord amb l'article 103.2, ordenar la seva publicació, i remetre-la al Govern perquè, en el termini de quinze dies, manifesti el seu criteri. El Govern haurà d'evacuar el seu informe per tot el dia 26 d'abril del 2021, a les 13.30h.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 31 de març del 2021

Roser Suñé Pascuet
Síndica General

Proposició de llei de seguretat privada

Exposició de motius

I

L'apartat 1 de l'article 9 de la Constitució reconeix a totes les persones el dret a la llibertat i a la seguretat. Aquesta estreta vinculació entre aquests dos drets posa clarament de manifest que la seguretat esdevé un dels pilars fonamentals per garantir l'espai de convivència i de llibertat que són imprescindibles en una societat moderna, per tal que els ciutadans puguin gaudir plenament dels drets que els hi són reconeguts.

Tot i que la preservació de la seguretat pública recau en el Cos de Policia d'Andorra, l'existència de la seguretat privada es configura com un mecanisme de prevenció efectiu enfront d'una activitat delictiva i, en un món en constant canvi i amb una interrelació creixent, es considera una part indispensable del conjunt de mesures destinades a la protecció de la societat i a la defensa dels drets i interessos legítims dels ciutadans.

II

Certament, el Principat d'Andorra disposa des de fa anys d'una normativa en matèria de seguretat privada, orientada a la regulació dels vigilants privats i dels detectius privats. Tanmateix, els Decrets dels M.I. Srs. Veguers de dates 9 de novembre de 1981 i 21 de maig de 1992 que ara es deroguen, ordenaven de manera poc precisa les funcions dels vigilants privats i dels detectius privats i a la vegada ometien la regulació d'activitats que han aparegut necessàries per fer front als nous riscos.

III

Aquesta Llei pretén actualitzar una legislació que, tot i la seva utilitat, ha esdevingut insuficient, per regular un sector cada vegada més complex i polièdric. En conseqüència, la present Llei s'articula en sis títols amb la voluntat de regular, de la manera més completa i precisa, l'àmbit de la seguretat privada com a complement de la seguretat pública.

IV

El títol I de la Llei identifica l'àmbit de les activitats de seguretat que poden assumir les empreses de seguretat, les empreses privades amb vigilància pròpia i els detectius privats, i defineix els principis rectors que han de guiar qualsevol activitat de seguretat, posant especial èmfasi en el respecte a la normativa i a la col·laboració amb el Cos de Policia. A la vegada, també crea un registre de seguretat privada que té per finalitat centralitzar totes les persones, físiques o

jurídiques, vinculades a la seguretat privada i d'aquesta manera facilitar-ne un millor control i seguiment.

V

El títol II de la Llei descriu els requisits i els deures professionals que han de respectar les empreses de seguretat i els despatxos de detectius privats. També recull i regula una singularitat de la realitat andorrana, en establir els deures i les obligacions d'aquelles empreses privades que, tot i no tenir per funció la prestació de serveis de seguretat privada, tenen en plantilla personal de seguretat destinat a la seva pròpia protecció. A la vegada, la Llei també preveu com a novetat que aquestes empreses privades disposin d'escortes privats.

VI

El títol III defineix la llista de professionals de la seguretat que inclou la creació de dues figures fins ara desconegudes: l'escorta privat i el director de seguretat. També fixa els requisits que ha de complir el personal de seguretat privada i, en particular, introdueix uns nous requisits destinats a reforçar la capacitat i la professionalitat de les persones que desenvolupen funcions de seguretat privada. En concret, preveu, d'una banda, la superació d'unes proves que acreditin els coneixements i la capacitat per desenvolupar aquestes funcions i, de l'altra, estableix uns requisits específics per als detectius privats i els directores de seguretat. Aquest títol també posa èmfasi en la formació inicial i continua que han de seguir i a les proves que han de superar els vigilants i escortes privats amb la finalitat de garantir un nivell de professionalitat i, a la vegada, regula la creació dels centres de formació, establint els criteris que han de respectar. Finalment, es defineixen de manera precisa les atribucions i les funcions del personal de seguretat privada, entre les quals destaquen els controls i les mesures de verificació que poden adoptar, així com els mecanismes de col·laboració amb el Cos de Policia.

VII

El títol IV defineix els serveis que poden prestar les empreses de seguretat i les empreses privades amb vigilància pròpia, insistint que aquests últimes empreses únicament podem realitzar uns determinats serveis que defineix la Llei i sempre en el marc de la pròpia empresa. També fixa la forma de prestació dels serveis, en relació a la uniformitat i a les condicions que s'han de respectar en la custòdia de les armes de foc. El títol IV també enumera els serveis de seguretat que es poden prestar i, en particular, regula els serveis amb arma de foc, incidint en la seva obligatorietat en el transport de fons i deixant llibertat a les empreses en altres supòsits, precisant els casos en els quals es

pot fer ús de les armes de foc. I finalment, aquest títol defineix els serveis d'investigació privada, l'àmbit d'actuació dels detectius privats, així com la forma en que s'han de materialitzar aquests serveis, i es dona una especial importància als informes d'investigació i al deure del secret professional com a garantia de les tasques encomandades.

VIII

El Títol V estableix el necessari control administratiu que ha de portar a terme el Cos de Policia i les actuacions d'inspecció que són imprescindibles per donar compliment de la normativa en un àmbit especialment sensible com és la seguretat privada. També defineix les mesures provisionals que el director del Cos de Policia pot adoptar, la finalitat de les quals consisteix en restablir amb celeritat la legalitat quan, entre altres, hi hagi un risc imminent o perjudici per a la seguretat pública.

IX

El Títol VI defineix les infraccions i fixa les sancions que no abasten únicament a les empreses de seguretat, les empreses privades amb vigilància pròpia, el personal que es dedica a la seguretat i els centres de formació, sinó que també inclou els usuaris dels serveis de seguretat, de manera que es pugui garantir amb eficàcia el respecte de la normativa. Les sancions, modulables en funció de les infraccions, estan adaptades al nivell de professionalitat exigibles, essent més elevades per a les empreses que es dediquen de manera exclusiva a la seguretat privada que per a la resta.

Pel que fa al procediment sancionador, es contempla una regulació detallada i des d'una perspectiva seqüencial, tot distingint les fases inicial, d'instrucció i de resolució de l'expedient i respectuosa amb els drets i garanties dels presumptes infractors.

X

La Llei es clou amb una disposició addicional, una transitòria, una derogatòria i dues disposicions finals.

La disposició addicional ha de permetre actualitzar l'import de les sancions a partir de la Llei anual del pressupost de l'Estat, sense necessitat de modificar la present Llei, la disposició transitòria té per finalitat donar el temps suficient a les empreses per a que puguin dotar-se d'un director de seguretat, la disposició derogatòria deixa sense efecte els dos Decrets dels M.I. Veguers i qualsevol altra norma del mateix rang o de rang inferior que la contradigui. Finalment, incorpora una primera disposició final que acorda al Govern un termini, suficientment ampli, per aprovar i publicar els reglaments de desplegament de la Llei i una disposició final segona que fixa l'entrada

en vigor de la Llei en un termini de tres mesos per a que sigui coneguda.

Títol I. Disposicions generals

Article 1. Objecte

La present Llei té l'objecte següent:

- a) Regular l'activitat, la realització i la prestació dels serveis de vigilància per persones privades, físiques o jurídiques.
- b) Regular la professió dels detectius privats i les activitats que porten a terme.
- c) Establir el marc de col·laboració entre els serveis de seguretat privada i el Cos de Policia.

Article 2. Àmbit d'aplicació

1. Les disposicions d'aquesta Llei són aplicables a les empreses de seguretat, a les empreses privades que disposen de vigilants, a les persones que desenvolupen funcions de vigilància per aquestes empreses i a les persones que exerceixen activitats de detectius privats.
2. Igualment, en la mesura que sigui pertinent en cada cas, s'apliquen als establiments obligats a disposar de mesures de seguretat, als usuaris que contracten serveis de seguretat privada, als tècnics de les empreses de seguretat, als operadors de seguretat, als professors de centres de formació en seguretat, a les empreses prestadores de serveis de seguretat informàtica, a les centrals receptores d'alarmes d'ús propi i als centres de formació de personal de seguretat privada.
3. El règim sancionador i les mesures provisionals, així com l'exercici de les facultats d'inspecció, també són aplicables a les empreses i personal que presten serveis o exerceixin funcions de seguretat privada sense estar autoritzats.

Article 3. Finalitats

La seguretat privada té les finalitats següents:

- a) Protegir la seguretat dels béns i de les persones en l'àmbit privat.
- b) Contribuir a garantir la seguretat pública i a prevenir la comissió d'infraccions.
- c) Complementar el monopoli de la seguretat pública que correspon a l'Estat.

Article 4. Activitats de seguretat privada

1. Són activitats de seguretat privada les següents:
 - a) La vigilància i la protecció de béns, establiments, llocs i esdeveniments, públics o privats, esportius, lúdics o culturals, així com de les persones que puguin ser-hi.

b) L'acompanyament, la protecció i la defensa de persones físiques.

c) El dipòsit, la custòdia, el recompte i la classificació de monedes i de bitllets, de joies, de metalls preciosos, d'obres d'art o de qualsevol altre objecte que, pel seu valor històric o cultural, poden requerir una vigilància i protecció especial.

d) La vigilància de qualsevol objecte que per la seva perillositat necessita una vigilància i protecció especial.

e) El transport i la recollida de fons i d'altres objectes previstos en els apartats c) i d).

f) La instal·lació i el manteniment d'aparells, de dispositius i de sistemes de seguretat connectats amb centrals receptores d'alarmes o centres de control o de vigilància.

g) L'explotació de centrals per a la connexió, recepció i verificació, i si s'escau, resposta i transmissió dels senyals d'alarma, així com la monitorització de qualsevol senyal de dispositius auxiliars per a la seguretat de les persones, de béns mobles o immobles o de compliment de mesures imposades, i la comunicació al Cos de Policia en cas que constatin alguna situació que pugui representar un perill per a la seguretat pública.

h) La investigació privada en relació a persones, fets o actuacions sobre assumptes definits per aquesta Llei.

2. Queden fora de l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei les activitats relatives a la connexió a centrals receptores d'alarmes de sistemes de prevenció o protecció contra incendis o d'alarmes de tipus tècnic o assistencial, o de sistemes o serveis de control o manteniment.

Article 5. Principis rectors

1. Els serveis i les funcions de seguretat privada s'han de prestar amb respecte a la Constitució, al que disposa aquesta Llei i al conjunt de l'ordenament jurídic.
2. Les empreses de seguretat i les que utilitzen vigilància pròpia, els detectius privats i els vigilants de seguretat privada que depenen d'aquestes empreses tenen l'obligació de col·laborar amb el Cos de Policia, en tot allò que afecti la seguretat pública.

Article 6. Prohibicions

1. Amb caràcter general i a més de les altres prohibicions que conté aquesta Llei, s'estableixen les següents:

- a) L'exercici de funcions de seguretat per part de persones físiques o jurídiques que no disposin de la corresponent autorització.

b) La prestació de serveis de seguretat privada que incompleixin els requisits i les condicions legalment establertes.

c) L'ús i la utilització de mitjans de seguretat que no estiguin autoritzats o que s'utilitzin per atemptar contra els drets i les llibertats, o quan incompleixin les condicions o requisits que estableix aquesta Llei i la seva normativa de desplegament.

2. Els detectius privats no poden ésser contractats per a realitzar investigacions de delictes perseguibles d'ofici ni, en general, investigar delictes d'aquesta naturalesa, i tenen l'obligació de denunciar-los immediatament al Cos de Policia i de posar a disposició d'aquest Cos qualsevol informació, documentació o instruments que hagin obtingut relacionats amb aquests delictes.

3. Les empreses de seguretat no poden dur a terme els serveis d'investigació privada propis dels detectius privats i a la vegada, aquests no poden prestar els serveis propis de les empreses de seguretat privada.

Article 7. Registre de seguretat privada

1. Es crea el Registre de seguretat privada que té per finalitat inscriure d'ofici totes les empreses de seguretat privada, els vigilants privats d'aquestes empreses de seguretat o d'empreses privades amb vigilància pròpia i els detectius privats, que hagin obtingut les corresponents autoritzacions.

2. El Registre de seguretat privada queda adscrit al ministeri competent en matèria d'interior i la seva estructura i el seu funcionament es determinen reglamentàriament.

Títol II. Empreses de seguretat, despatxos de detectius privats i empreses privades amb vigilància pròpia

Capítol I. Empreses de seguretat

Article 8. Autorització

1. Les empreses de seguretat privada poden ser explotades per persones físiques o jurídiques creades sota qualsevol de les formes previstes en la legislació vigent en la matèria.

2. Les empreses que vulguin dedicar-se a la seguretat privada han d'obtenir l'autorització administrativa prèvia del ministeri competent en matèria d'interior, sense perjudici de l'obtenció de les altres autoritzacions administratives que siguin preceptives segons la normativa en vigor.

Article 9. Requisits generals

1. Les empreses de seguretat han de complir els requisits següents:

a) Estar legalment inscrites en els registres administratius corresponents.

b) Disposar dels mitjans humans, materials i tècnics que es determinin reglamentàriament.

c) Tenir contractada una assegurança de responsabilitat civil en les condicions que es determinin reglamentàriament, però en cap cas inferior a 600.000 euros.

d) No estar condemnades mitjançant sentència ferma per insolvència punible o per intromissió il·legítima en l'àmbit de protecció del dret a l'honor, la intimitat personal o familiar o la pròpia imatge i la vulneració del secret de les comunicacions. En cas de persones jurídiques, aquest requisit serà aplicable als administradors de fet o de dret i als representants.

2. Les persones físiques titulars, socis o accionistes de les empreses de seguretat, així com els administradors de dret i de fet i els representants, en cas de tractar-se de persones jurídiques, han de complir els mateixos requisits que aquells establerts a la lletra d) de l'apartat anterior i a més no haver estat condemnades per delictes contra la integritat física i moral.

Article 10. Inscripció registral

1. Tota empresa de seguretat privada autoritzada és inscrita d'ofici al Registre de seguretat privada.

2. No es pot inscriure en el Registre cap empresa, la denominació de la qual porti a error o confusió amb alguna ja inscrita o amb algun organisme públic.

Article 11. Activitats

1. Les empreses de seguretat privada poden prestar serveis relatius a les activitats previstes a l'apartat 1 de l'article 4 d'aquesta Llei, excepte la que preveu la seva lletra h).

2. A més d'aquestes activitats, les empreses de seguretat privada poden dedicar-se a la formació, actualització i especialització del personal de seguretat de la seva plantilla, inclòs en matèria de manipulació d'armes autoritzades per al seu ús per part del referit personal, i també a la formació d'altres empreses de seguretat o d'empreses privades amb vigilància pròpia, en les condicions que s'estableixin reglamentàriament.

Article 12. Deures professionals

1. Les empreses de seguretat privada han de respectar les obligacions generals següents:

- a) Desenvolupar les activitats de seguretat privada en els termes previstos en aquesta Llei i en les normes reglamentàries que la desenvolupin.
 - b) Disposar de la infraestructura i dels mitjans previstos en aquesta Llei i les normes reglamentàries que la desenvolupin.
 - c) Comunicar al Registre de seguretat privada les altes i les baixes del personal de seguretat privada i qualsevol altre canvi que es produeixi en el marc de l'empresa, segons es determini reglamentàriament.
 - d) Garantir la formació i l'actualització professional del personal de seguretat privada que es determini per via reglamentària.
 - e) Disposar d'una central receptora d'alarmes que es trobi en territori andorrà, i un protocol d'actuació amb el Cos de Policia.
 - f) Lliurar al Cos de Policia el permís d'arma del que gaudia el vigilant que ha causat baixa de l'empresa o ha deixat d'exercir l'activitat de vigilant en la mateixa empresa.
2. Les empreses de seguretat que tinguin en plantilla més de deu vigilants o escortes, han de disposar obligatòriament d'un director de seguretat que assumeix les funcions previstes a l'article 28 d'aquesta Llei i les que es determinin reglamentàriament.

Capítol II. Despatxos de detectius privats

Article 13. Despatxos de detectius privats

Són despatxos de detectius privats les oficines constituïdes per un o més detectius privats que presten serveis d'investigació privada.

Article 14. Obertura de despatxos de detectius privats

1. Poden obrir despatxos de detectius les persones físiques habilitades com a tals i les persones jurídiques creades sota qualsevol de les formes previstes en la legislació vigent. En aquest darrer cas, cal que es mantingui com a objecte exclusiu de la societat l'exercici professional de detectiu privat i que la societat estigui participada exclusivament per detectius privats autoritzats.

El despatx professional pot estar constituït per un titular individual o per professionals associats i pot disposar de detectius col·laboradors que depenen del o dels titulars.

2. Tot despatx de detectius privats s'ha inscriure al Registre de seguretat privada.

3. Els despatxos de detectius privats queden sotmesos a les normes de funcionament següents:

- a) Limitar la seva activitat professional a la realització de serveis d'investigació privada d'acord amb l'article 39 d'aquesta Llei.
 - b) Estar legalment inscrit en els registres administratius corresponents.
 - c) Fixar un domicili com a seu física del despatx en el qual es du a terme l'activitat, es porta el llibre registre i es conserva l'arxiu dels expedients de contractació i els informes d'investigació.
 - d) Comunicar al Registre de seguretat privada les altes i les baixes dels detectius privats adscrits al despatx professional com integrants associats o que en depenen.
 - e) Disposar d'una assegurança de responsabilitat civil vigent en les condicions que es determinin reglamentàriament.
 - f) Mantenir vigent l'autorització per exercir com a detectius privats.
 - g) Disposar de les mesures de seguretat que es determinin reglamentàriament.
4. No poden exercir com a detectius privats aquelles persones que hagin estat condemnades per delictes contra la intimitat i la inviolabilitat del domicili fins que no s'hagi procedit a la cancel·lació dels antecedents penals.

5. L'incompliment sobrevingut dels requisits exigits per a l'obertura dels despatxos de detectius comporta el tancament d'aquests i la cancel·lació d'ofici de la seva inscripció en el Registre de seguretat privada, prèvia tramitació del procediment corresponent.

Article 15. Activitats

Els despatxos professionals poden prestar serveis sobre les activitats previstes a la lletra h) de l'apartat 1 de l'article 4 en els termes previstos per aquesta Llei.

Article 16. Deures professionals

1. Els despatxos de detectius privats han de respectar les obligacions següents:

- a) Formalitzar per escrit un contracte per a cada servei d'investigació que se'ls encarregui.
- b) Portar un llibre registre, amb el format que reglamentàriament es determini, en el qual s'ha d'anotar cada servei o investigació contractada o subcontractada.
- c) Informar els seus clients sobre les incidències relatives als assumptes que els hagin encarregat, amb lliurament, si s'escau, de l'informe d'investigació.
- d) Facilitar a l'autoritat judicial o al Cos de Policia les informacions sobre fets delictius de que tinguin coneixement en relació amb les seves investigacions.

e) Assegurar l'arxivament i la conservació de la documentació relativa al seu exercici professional, especialment dels contractes, informes, i llibres durant un període de cinc anys. La conservació i destrucció del material d'imatge i so obtingut es regula per les disposicions de la Llei qualificada de seguretat pública.

2. Els titulars dels despatxos de detectius responen civilment de les accions o omissions en què, durant l'execució dels seus serveis, puguin incórrer els detectius privats que treballin per al seu despatx.

Capítol III. Empreses privades amb vigilància pròpia

Article 17. Definició

Són empreses privades amb vigilància pròpia, les empreses explotades per persones físiques o jurídiques creades sota qualsevol de les formes previstes en la legislació vigent en la matèria i que tenen en plantilla un servei de vigilància pròpia.

Article 18. Comunicació

Les empreses privades que volen tenir en plantilla personal de seguretat han de comunicar-ho al ministre competent en matèria d'interior.

Article 19. Àmbit d'actuació propi

Les empreses privades amb vigilància pròpia poden realitzar totes les activitats enumerades a l'apartat 1 de l'article 4 excepte les previstes a les lletres f) a h).

Article 20. Obligacions

1. Les empreses privades amb vigilància pròpia han respectar les obligacions generals següents:

- a) Estar legalment inscrites en els registres administratius corresponents.
- b) Complir les normes de seguretat privada previstes en aquesta Llei i en les normes reglamentàries que la desenvolupen, en allò que els hi sigui aplicable.
- c) Comunicar al Registre de seguretat privada les altes i baixes del seu personal de seguretat privada.
- d) Lliurar al Cos de Policia el permís d'arma del que gaudia el vigilant que ha causat baixa de l'empresa o ha deixat d'exercir l'activitat de vigilant en la mateixa empresa.
- e) Garantir la formació i l'actualització professional del seu personal de seguretat privada que es determini per via reglamentària.
- f) Tenir contractada una assegurança de responsabilitat civil en les condicions que es determinin reglamentàriament, però en cap cas inferior a 600.000 euros.

2. Les empreses que tinguin en plantilla més de deu vigilants han de disposar d'un director de seguretat que assumeix les funcions previstes a l'article 28 d'aquesta Llei i les que es determinin reglamentàriament.

Títol III. Personal de seguretat privada

Capítol I. Disposicions comunes

Article 21. Professionals de seguretat privada

Són professionals de la seguretat privada:

1. El vigilant de seguretat privada, el director de seguretat, l'escorta privat i el detectiu privat.
2. La uniformitat, els distintius i els mitjans de defensa dels professionals de la seguretat privada s'han de determinar reglamentàriament. En qualsevol cas, els mitjans, els vehicles, la uniformitat i els distintius no es poden confondre amb els del Cos de Policia, ni amb els de qualsevol altre Cos especial de l'Administració pública.

Article 22. Autorització d'exercici professional

1. Per a desenvolupar les funcions de seguretat privada, el personal previst en l'article anterior ha d'obtenir l'autorització del ministre competent en matèria d'interior. El ministre d'interior pot delegar aquesta competència en el director del Cos de Policia.
2. La sol·licitud per obtenir l'autorització es tramita sempre per l'empresa al servei de la qual hagi de treballar. En el cas dels detectius privats, la sol·licitud es tramita per la persona física que vol exercir la professió de detectiu. Mentre la persona no estigui autoritzada té prohibit desenvolupar cap funció o activitat de seguretat privada.
3. El termini per obtenir l'autorització és d'un mes a comptar de la presentació de la sol·licitud. El silenci guardat per l'administració a partir de la finalització del termini establert anteriorment implica el refús automàtic a la sol·licitud.
4. L'empresa al servei de la qual hagi de treballar el vigilant ha de lliurar un carnet professional una vegada que aquest ha obtingut l'autorització. El contingut i la forma d'aquest carnet professional es determinen per via reglamentària.

Article 23. Condicions personals per obtenir l'autorització d'exercici

1. Per obtenir l'autorització d'exercici d'aquestes professions, és necessari reunir els requisits generals següents:
 - a) Ser major d'edat.

- b) Posseir la nacionalitat andorrana o una autorització d'immigració vigent que li permeti treballar al Principat.
- c) Tenir l'aptitud física i psicològica necessàries per a l'exercici de les funcions.
- d) No tenir antecedents penals per delictes dolosos al Principat, ni al seu país d'origen, ni en els que ha tingut la residència.
- e) No haver estat expulsat de l'administració pública andorrana.
- f) Disposar del permís de conduir B1.
- g) Acreditar el nivell mínim de coneixement del català que es determini reglamentàriament.
- h) No trobar-se inhabilitat per a l'exercici de l'ofici per sentència judicial ferma.
- i) No haver estat acomiadat de l'administració pública.
- j) No haver tingut en els darrers 5 anys un atur de treball o haver efectuat un seguiment mèdic derivats de problemes o trastorns psicològics.
- k) Superar, en el seu cas, les proves que reglamentàriament s'estableixin, que acreditin els coneixements i la capacitat necessàries per a l'exercici de les seves funcions.

Resten exonerades de superar aquestes proves les persones que hagin fet part del Cos de Policia, sempre que no hagin estat expulsades del Cos i que no hagi transcorregut més de tres anys des de que el van deixar definitivament. No podran doncs acollir-se, en cap cas, si es troben en situació d'excedència o en situació anàloga de suspensió.

També estan exonerades les persones que puguin acreditar una titulació, habilitació o certificació que les autoritzi per a l'exercici de funcions de seguretat privada, segons es determini per la via reglamentària, i sempre que no hagin deixat d'exercir aquestes funcions des de fa més de tres anys. Correspon a aquests persones acreditar que poden acollir-se a aquesta exoneració.

l) Signar un compromís de confidencialitat conservat per l'empresa segons el model establert reglamentàriament.

2. A més dels requisits generals establerts en els paràgrafs a) a e) de l'apartat anterior, és necessari acreditar:

- a) Per als detectius privats, l'obtenció d'un títol universitari de grau en l'àmbit de la investigació privada que es fixi reglamentàriament i que acrediti l'adquisició de les competències que es determinin reglamentàriament, o bé del títol del curs d'investigació privada que es fixi reglamentàriament.

- b) Per als directors de seguretat, l'obtenció d'un títol universitari de grau en l'àmbit de la seguretat privada que es fixi reglamentàriament i que acrediti l'adquisició de les competències que es determinin reglamentàriament, o bé del títol del curs de seguretat privada que es fixi reglamentàriament.

3. La pèrdua d'algun dels requisits que estableix aquest article comporta la revocació de l'autorització d'exercici de la professió i la cancel·lació d'ofici de la inscripció en el Registre de seguretat privada.

Capítol II. Formació

Article 24. Disposicions comunes

1. Els vigilants de seguretat i els escortes privats han de seguir obligatòriament una formació inicial i continuada per realitzar la seva funció. El Govern fixa per via reglamentària el contingut, les notes mínimes que s'han de superar per a cada matèria en funció de l'activitat desenvolupada, la modalitat i els terminis en els quals és necessari realitzar la formació.

2. Totes les empreses han de portar un registre en el qual ha de constar la formació inicial i continuada que ha realitzat cada un dels seus vigilants, així com les avaluacions individuals obtingudes.

3. En cas que el personal de seguretat no assoleixi les notes mínimes exigides, l'empresa ho ha de comunicar al ministeri encarregat d'interior que adoptarà les decisions que consideri convenientes i proporcionades, les quals inclusivament poden incloure la revocació de l'autorització de vigilant privat.

4. La formació inicial i continuada pot realitzar-se en un centre de formació nacional autoritzat o pot ésser assumida al Principat per professionals d'una empresa estrangera autoritzada i dedicada a la formació en matèria de seguretat. Les empreses de seguretat també poden dedicar-se a la formació en els termes previstos a l'apartat 2 de l'article 11 d'aquesta Llei.

5. La manca de realització d'aquesta formació inicial o continuada comportarà la pèrdua de l'autorització d'exercici professional de vigilant privat o escorta.

Article 25. Centres de formació

1. Els centres de formació del personal de seguretat privada requereixen, per a la seva obertura i funcionament, la corresponent autorització del ministre competent en matèria d'interior, i han de reunir, a més de les autoritzacions administratives que siguin necessàries per a la creació d'aquest tipus de centre, i altres que s'estableixin reglamentàriament, els requisits següents:

- a) La relació de professors acreditats, amb el nivell de titulació que es determini reglamentàriament.

b) Les instal·lacions i els mitjans adequats per al compliment dels seus fins.

2. Les empreses de seguretat privada poden crear centres de formació i actualització per a personal de seguretat privada pertanyent o no a les seves plantilles, en els termes previstos en l'apartat anterior.

3. Els centres de formació han d'elaborar els programes de formació corresponent al personal de seguretat privada i aquests han de ser validats pel ministre competent en matèria d'interior.

Capítol III. Funcions del personal de seguretat privada

Article 26. Vigilants de seguretat

Els vigilants de seguretat tenen les funcions següents:

a) Exercir la vigilància i la protecció de béns, establiments, llocs o esdeveniments privats o públics, així com la protecció de les persones presents en els llocs esmentats, efectuant les verificacions necessàries per donar compliment a la seva missió.

b) Efectuar controls d'identitat, d'objectes personals, paqueteria i mercaderies a l'accés o a l'interior d'immobles o propietats on prestin serveis, sense que, en cap cas, puguin retenir la documentació personal, però sí impedir l'accés als immobles o propietats esmentats.

c) En relació amb l'objecte de la seva protecció, evitar la comissió d'infraccions penals o administratives, realitzant les actuacions i comprovacions necessàries per prevenir-les.

d) En relació amb l'objecte de la seva protecció o de la seva actuació, retenir, escorcollar quan concorri perill imminent per a la integritat física del vigilant i/o dels usuaris, i posar immediatament a disposició del Cos de Policia els presumptes delinqüents i els instruments, els efectes i les proves dels presumptes delictes. En cap cas poden procedir a l'interrogatori d'aquells.

e) Protegir l'emmagatzematge, el recompte, la classificació, el transport de diners, obres d'art i antiguitats i d'altres objectes valuosos, així com la manipulació d'efectiu i altres processos inherents a l'execució d'aquests serveis.

f) Portar a terme, en relació amb el funcionament de centrals receptores d'alarmes, la prestació de serveis de verificació personal i resposta dels senyals d'alarmes que es produeixen.

Article 27. Escortes privats

1. Són funcions dels escortes privats l'acompanyament, la defensa i la protecció de persones determinades o grups concrets de persones,

per impedir que siguin objecte d'agressions o actes delictius.

2. En l'exercici de les seves funcions, els escortes no poden realitzar identificacions o detencions, o impedir o restringir la lliure circulació, llevat que sigui imprescindible com a conseqüència d'una agressió o d'una temptativa d'agressió a la persona o persones protegides o al mateix escorta. En aquest cas, han de posar immediatament aquesta persona o persones retingudes a disposició del Cos de Policia, sense procedir a cap mena d'interrogatori i d'escorcoll.

3. Per al compliment de les dites funcions, és aplicable als escortes privats el que determinen l'article 26 i la resta de preceptes concordants, relatiu als vigilants privats, excepte pel que fa la uniformitat.

Article 28. Director de seguretat

Correspon als directors de seguretat les funcions següents:

a) Vetllar que els vigilants compleixen tots els requisits legals per a l'exercici de la seva funció i que segueixin la formació inicial i continuada establerta.

b) Controlar que les armes i la munició que utilitzen els vigilants estiguin dipositades en els llocs de seguretat previstos i que les armes estiguin en bon estat de funcionament.

c) Verificar que els vigilants disposen de l'equipament necessari per tal que no assumeixin riscos innecessaris.

d) La identificació, anàlisi i avaluació de les situacions de risc que puguin afectar a la vida o la integritat de les persones i el patrimoni.

e) Control i funcionament del manteniment dels sistemes de seguretat privada.

f) La planificació, l'organització i el control de les actuacions necessàries per a la implantació de les mesures conduents a prevenir, protegir i reduir la manifestació de riscos de qualsevol naturalesa amb els mitjans i mesures necessàries, mitjançant l'elaboració i el desenvolupament de plans de seguretat aplicables.

g) La interlocució i l'enllaç natural amb el Cos de Policia, sense perjudici que el Cos de Policia pugui contactar qualsevol altre responsable de l'empresa o qualsevol altre vigilant en el marc de les seves funcions de control i inspecció.

h) Les comprovacions dels aspectes necessaris sobre el personal que, per l'exercici de les funcions encomanades, necessiti accedir a àrees o informacions per garantir la protecció efectiva de la seva entitat, empresa o grup empresarial.

Article 29. Detectius privats

1. Els detectius privats s'encarreguen de l'execució personal dels serveis d'investigació privada als quals es refereix l'article 39, mitjançant la realització d'indagacions en relació amb persones, fets i conductes privades.

2. En l'exercici de les seves funcions, estan obligats a:

a) Confeccionar informes d'investigació relatius als assumptes que tinguin encomanats.

b) Assegurar la necessària col·laboració amb el Cos de Policia quan les seves actuacions estiguin relacionades amb fets delictius o que puguin afectar la seguretat ciutadana.

c) Ratificar el contingut dels seus informes d'investigació davant l'autoritat judicial o policia quan siguin requerits a tals efectes.

3. Els detectius privats no poden investigar delictes perseguibles d'ofici, i han de denunciar davant de l'autoritat judicial o policial qualsevol fet d'aquesta naturalesa que tinguin coneixement i posar a la seva disposició tota la informació i els instruments que puguin haver obtingut fins a aquest moment.

4. Els detectius que amb anterioritat hagin estat agents de policia no poden portar afers vinculats amb investigacions en què hagin treballat dins del Cos de Policia.

Títol IV. Serveis i mesures de seguretat**Capítol I. Disposicions comunes****Article 30. Prestació dels serveis de seguretat**

1. Els serveis de seguretat privada es presten de conformitat amb allò previst a aquesta Llei i les normes que la desenvolupin.

2. Les empreses de seguretat privada presten tots els serveis previstos en aquesta Llei. Les empreses definides a l'article 17 poden desenvolupar els serveis i les activitats previstos en els articles 32 a 36 sempre que es portin a terme en el marc de la pròpia empresa.

3. Els vigilants de seguretat i escortes privats desenvolupen les seves funcions professionals integrats en empreses de seguretat o en empreses privades amb seguretat pròpia.

4. Els directors de seguretat de les empreses de seguretat o de les empreses privades amb seguretat pròpia desenvolupen les seves funcions integrats en plantilles de les dites empreses.

5. Els detectius privats exerceixen les seves funcions professionals a través dels despatxos de detectius, individuals o col·lectius, per al que presten els seus serveis.

Article 31. Forma de prestació

1. Els vigilants de seguretat que depenguin d'una empresa de seguretat privada presten sempre el seu servei amb l'uniforme que reglamentàriament es determini, excepte quan assumeixin funcions d'escorta.

2. Els vigilants de seguretat que depenguin d'una empresa privada amb seguretat pròpia presten el seu servei amb l'uniforme que reglamentàriament es determini. També poden prestar aquest servei sense uniforme encara que no assumeixin funcions d'escorta. En aquest últim cas no poden anar armats.

3. Els vigilants de seguretat, d'una empresa de seguretat o privada, han de realitzar la seva funció armats en els casos previstos per aquesta Llei.

Les armes són sempre propietat de l'empresa i fora de servei, han de ser custodiades per l'empresa de conformitat amb la normativa aplicable en la matèria..

Els vigilants tenen l'obligació de dipositar les armes a l'empresa quan acabin el servei. Les armes de dotació han d'estar sempre en perfecte estat de funcionament.

Les empreses tramiten els permisos d'armes dels vigilants de seguretat i dels escortes quan estiguin autoritzats, així com tota la documentació relativa a les armes en qüestió.

4. El Govern determina per via reglamentària el tipus d'armes de foc que ha de portar el personal de seguretat en funció del tipus de servei, així com els altres mitjans de defensa.

5. Durant la prestació dels serveis de seguretat privada, el personal de seguretat privada ha de portar el seu carnet professional i, en el seu cas, el corresponent permís d'arma i guia de tinença.

Capítol II. Serveis de seguretat privada**Article 32. Serveis amb armes de foc**

1. El servei de vigilància, transport i recollida de fons es realitza sempre amb arma de foc, en les condicions previstes a l'article 36.

2. Poden realitzar-se amb arma de foc, a criteri de l'empresa, els serveis següents:

a) Els de vigilància i protecció de joies, metalls preciosos, obres d'art o qualsevol altre objecte que, pel seu valor històric o cultural, poden requerir una vigilància i protecció especial.

b) Els serveis de ronda i/o patrulla d'intervenció i aquells altres que, per les característiques de l'establiment o del lloc, ho aconsellin. Es determinaran per reglament aquests serveis.

3. Els vigilants de seguretat poden fer ús de l'arma o les armes de foc quan concorri un risc racionalment

greu per a la vida o la integritat física dels mateixos o de terceres persones, i sempre que es tracti d'evitar un mal greu, immediat i irreparable. En fer-ho han de regir-se pels principis de congruència, oportunitat i proporcionalitat, i sempre ha de precedir un advertiment clar i presencial respecte de la intenció de fer servir l'arma; s'ha de donar temps suficient perquè es pugui tenir en compte aquesta advertència. Els altres requisits i particularitats relatius a l'ús de l'arma o les armes de foc es determinen reglamentàriament.

Article 33. Serveis de vigilància i protecció

1. La prestació del servei de vigilància i protecció queda circumscrita, amb caràcter general, a l'interior de les instal·lacions o propietats protegides, excepte en els supòsits següents:

a) Persecució de delinqüents sorpresos en delictes flagrant, encara que no tinguin relació amb la missió de protecció de persones o béns objecte de la seva vigilància i protecció.

b) Prestació d'auxili.

2. La prestació dels serveis de vigilància i de protecció pot realitzar-se en espais i vies públiques en els supòsits següents:

a) Quan es manipulin o s'utilitzi béns, maquinària o equipament valuós que estiguin a la via pública o en espais públics.

b) Quan s'efectuï la vigilància i la protecció de recintes i espais oberts, sempre que es puguin delimitar.

c) Quan es porti a terme serveis de ronda o vigilància. Es consideren serveis de ronda i vigilància, aquells serveis consistents en visitar de forma intermitent i programada els diferents llocs de vigilància o els llocs objecte de protecció.

d) Quan el servei de vigilància i protecció ho requereixi per la seva pròpia naturalesa.

Article 34. Serveis de videovigilància

1. Els serveis de videovigilància consisteixen en l'exercici de la vigilància a través de sistemes de càmeres o videocàmeres, fixes o mòbils, que puguin captar i enregistrar imatge i so, inclosiu qualsevol mitjà tècnic o sistema que permeti el tractament d'aquestes.

Quan la finalitat exclusiva d'aquesta activitat sigui prevenir infraccions i evitar danys a les persones o béns objecte de protecció, seran prestats necessàriament per vigilants de seguretat. Quan l'activitat de videovigilància tingui per objecte la comprovació de l'estat de les instal·lacions o béns o el control d'accessos a aparcaments, aquesta activitat

pot ser desenvolupada per personal diferent dels vigilants privats.

2. Els enregistraments realitzats pels sistemes de videovigilància no es poden destinar a un ús diferent de la seva finalitat. Quan aquests enregistraments puguin estar relacionats amb fets delictius o que afectin a la seguretat ciutadana, s'han d'aportar gratuïtament per l'empresa de videovigilància, a iniciativa pròpia o a requeriment del Cos de Policia i/o de la Batllia.

3. La monitorització, l'enregistrament, el tractament i registre de les imatges i els sons per part dels sistemes de videovigilància estan sotmesos a la normativa de protecció de dades de caràcter personal i especialment als principis de proporcionalitat, idoneïtat i intervenció mínima. També estan sotmesos a la Llei qualificada de seguretat pública i en especial a les disposicions contingudes al Títol V de la referida Llei.

Article 35. Servei de protecció personal

1. La protecció personal a càrrec d'escortes privats consisteix en l'acompanyament, custòdia, defensa i protecció de la llibertat, la vida i la integritat física de persones o grups de persones.

2. La prestació del servei de protecció personal es realitza amb independència del lloc on es trobi la persona protegida, inclosiu el trànsit o la circulació per les vies públiques, sense que pugui realitzar identificacions, restriccions de la circulació o retencions, llevat del cas del delictes flagrant relacionat amb l'objecte de protecció.

3. Aquest servei es porta a terme sense arma de foc. Excepcionalment i sempre que les circumstàncies ho justifiquin, el ministre competent en matèria d'interior o per delegació el director del Cos de Policia pot autoritzar la realització d'aquesta activitat amb arma de foc en les condicions que s'estableixin per la via reglamentària i l'ús de l'arma ha de subjectar-se a les disposicions de l'apartat 3 de l'article 32.

Article 36. Servei de transport de seguretat

1. Els serveis de transport de seguretat de fons o d'objectes de valor consisteixen en el trasllat material i protecció de fons o objectes de valor.

2. El Govern determina per via reglamentària el tipus de blindatge i els elements de seguretat que han de reunir els vehicles destinats al transport, en funció de les quantitats transportades legalment autoritzades.

3. El Govern determina per via reglamentària l'armament, els elements de protecció, els mitjans de comunicació i el nombre de vigilants necessaris per realitzar aquest servei, en funció de les quantitats transportades legalment autoritzades, així com també l'orografia i les distàncies de transport del Principat.

4. Les empreses de seguretat realitzen el transport nacional i transfronterer en les condicions legalment establertes i en la normativa específica que la desenvolupi. Les empreses privades amb vigilància pròpia únicament poden transportar els seus fons o objectes de valor en el territori nacional en les condicions que es fixin reglamentàriament.

5. Les empreses de seguretat que assumeixen el transport i protecció de fons han de reunir els dispositius de seguretat mínims següents:

- a) Una sala de control.
- b) Una sala de comptatge de diners i una o varies caixes fortes.
- c) Una sala de custòdia de l'armament.
- d) Un sistema d'alarma i de videovigilància exterior i interior.

Article 37. Serveis d'instal·lació i manteniment

1. Els serveis d'instal·lació i manteniment d'aparells, equipaments, dispositius i sistemes de seguretat connectats a centrals receptores d'alarmes, centres de control o de videovigilància, consisteixen en l'execució per tècnics acreditats, de totes aquelles operacions d'instal·lació i manteniment de dits aparells, equips, dispositius o sistemes que resultin necessaris per al correcte funcionament i el bon assoliment de la seva finalitat.

2. L'acreditació dels tècnics i les revisions d'aquests sistemes es determinen reglamentàriament.

Article 38. Servei de gestió d'alarmes

1. Els serveis de gestió d'alarmes, a càrrec d'operadors de seguretat, consisteixen en la recepció, la verificació i, l'actuació corresponent, i, en el seu cas, si s'escau, la transmissió d'una constatació de delictes, relatives a la seguretat i protecció de persones i béns al Cos de Policia.

2. Els serveis de resposta davant d'una alarma es presten per vigilants de seguretat. Es poden realitzar els serveis següents:

- a) Dipòsit i custòdia de les claus dels immobles o objectes on estiguin instal·lats els sistemes de seguretat connectats a la central d'alarmes i, en el seu cas, desplaçar-se fins al lloc d'on procedeix el senyal d'alarma.
- b) Facilitar l'accés del Cos de Policia o dels serveis d'emergència quan les circumstàncies ho requereixen, mitjançant l'obertura controlada amb els mitjans i dispositius d'accés de que disposin.
- c) Disposar un llibre registre en el qual els vigilants han d'anotar totes les incidències significatives que s'han produït durant el servei.

Capítol III. Serveis dels detectius privats

Article 39. Serveis d'investigació privada

1. Els serveis d'investigació privada, a càrrec de detectius privats, consisteixen en la realització de les investigacions que siguin necessàries per a l'obtenció i aportació, a compte de tercers legítims, d'informació i proves sobre conductes o fets privats relacionats en els següents aspectes:

- a) Relatiu a l'àmbit econòmic, laboral, mercantil, financer i en general, a la vida personal, familiar o social, exceptuada aquella que es desenvolupi en domicilis privats o llocs reservats.
- b) La realització d'enquestes i l'obtenció d'informació i proves relatives a delictes perseguibles a instància de part per encàrrec dels subjectes legítims en el procés penal.

2. En la prestació de serveis d'investigació, els detectius privats no poden utilitzar o fer ús de mitjans, vehicles o distintius que es puguin confondre amb els del Cos de Policia o els de qualsevol altre cos especial de l'Administració pública. Tampoc s'han de poder confondre amb els uniformes o retolacions emprats per les empreses de seguretat privada.

3. Els serveis d'investigació privada s'han d'executar amb el màxim respecte de la normativa vigent i no es poden emprar mitjans que atemptin contra l'honor, la intimitat personal o familiar o la mateixa imatge o el secret de les comunicacions o a la protecció de dades.

Article 40. Informes d'investigació

1. Els detectius privats han de realitzar un informe per a cada servei realitzat en el que inclouen la informació que es determini reglamentàriament.

2. L'informe únicament conté informació directament relacionada amb l'objecte i la finalitat de la investigació contractada.

3. Aquest informe té caràcter reservat i les dades contingudes es poden posar a disposició del client i, si s'escau, del director del Cos de Policia o membre del Cos de Policia en el qual delegui. En aquest últim cas, la delegació només abasta el marc d'una investigació policial o del procediment sancionador.

4. Els informes d'investigació han de conservar-se arxivats durant un termini de cinc anys, sense perjudici d'allò que disposi la normativa de protecció i tractament de dades.

Article 41. Deure de secret professional

1. Els detectius estan obligats a guardar el secret professional sobre les investigacions que facin i només en poden facilitar dades o informacions sobre aquestes a les persones que les van encarregar i a les autoritats

judicials i policials competents per a l'exercici de les seves funcions.

2. Només mitjançant requeriment judicial o sol·licitud del director del Cos de Policia en el curs d'una investigació criminal es pot accedir al contingut de les investigacions realitzades pels vigilants privats.

Títol V. Control administratiu

Article 42. Actuacions de control

Correspon al Cos de Policia realitzar els controls que consideri convenients per vetllar pel compliment d'aquesta Llei i per les normes que la desenvolupen.

Article 43. Actuacions d'inspecció

1. El Cos de Policia realitza inspeccions periòdiques sobre les empreses, els detectius privats, el seu personal, els serveis, els establiments, les mesures de seguretat i qualsevol activitat prevista en aquesta Llei.

2. Qualsevol denúncia sobre irregularitats comeses en l'àmbit de la seguretat privada, faculta el Cos de Policia per verificar els fets denunciats i si s'escau, incoar un expedient sancionador.

3. Les empreses de seguretat o que tenen vigilància pròpia, els despatxos de detectius han de facilitar l'accés a les instal·lacions i mitjans a efectes d'inspecció, així com a la corresponent documentació.

4. Les actuacions d'inspecció s'han de sotmetre als principis d'ingerència mínima i proporcionada i han de tenir per finalitat la comprovació del compliment d'aquesta Llei i de la normativa que la desenvolupi.

5. Els membres del Cos de Policia confeccionen una acta de la inspecció realitzada i en cas d'infracció en donen trasllat a l'autoritat competent.

Article 44. Mesures provisionals

1. El director del Cos de Policia pot acordar l'adopció de les mesures provisionals que s'enumeren a continuació:

a) El segrest de vehicles, armes i material o equipament prohibits, no homologats o que resultin perillosos o perjudicials, així com els instruments i efectes de la infracció, en el supòsit de greu risc o perill imminent per a les persones o béns.

b) La desconexió dels sistemes d'alarma quan el mal funcionament causa perjudicis a la seguretat pública o molèsties a tercers.

c) La suspensió, juntament amb la intervenció o ocupació dels mitjans i instruments que s'estiguin utilitzant, d'aquells serveis de seguretat que es donin sense les preceptives garanties o formalitats legals o sense disposar de la corresponent autorització, o quan

provoquin danys o perjudicis a tercers o posin en perill la seguretat pública.

d) Qualsevol altra mesura que es consideri oportuna sempre que s'aprecii l'existència d'una situació de risc imminent o de perjudici per a la seguretat pública.

2. Aquestes mesures cautelars s'han d'adoptar en estricta compliment dels principis de legalitat i proporcionalitat, sense que perjudiquin l'eventual sanció que s'adopti en el marc del corresponent expedient sancionador.

3. Contra l'acte administratiu que adopta una mesura cautelar es pot interposar recurs en els termes previstos pel Codi de l'Administració, que es tramita en peça separada a l'expedient sancionador. En aquest cas, la interposició d'un recurs no té efectes suspensius.

Títol VI. Règim sancionador

Capítol I. Disposicions generals

Article 45. Disposicions comunes

1. El règim sancionador aplicable a les empreses de seguretat i amb vigilància pròpia, detectius privats, vigilants de seguretat i escortes és el que estableix aquesta Llei, sense perjudici de les responsabilitats civils o penals en què puguin incórrer.

2. Ningú no pot ésser sancionat per infraccions que, en el moment de produir-se, no constitueixen una infracció administrativa.

3. No es pot sancionar més d'una vegada el mateix fet.

Article 46. Responsabilitat

Són responsables de les infraccions administratives les persones físiques o jurídiques que realitzin les accions o les omissions tipificades i sancionades en aquesta Llei.

Capítol II. Infraccions

Article 47. Tipus d'infraccions

1. Són infraccions les accions i omissions, voluntàries o imprudents, contràries a la normativa legal o reglamentària tipificades i sancionades de conformitat amb aquesta Llei.

2. Les infraccions comeses per les empreses de seguretat, les empreses privades amb vigilància pròpia, els detectius privats, el personal de seguretat privada, els usuaris i els centres de formació es classifiquen en molt greus, greus o lleus.

Article 48. Infraccions de les empreses de seguretat

Les empreses de seguretat poden incórrer en les infraccions següents:

1. Infraccions molt greus :

- a) Prestar serveis de seguretat privada sense disposar de la deguda autorització.
- b) Prestar serveis de seguretat privada sense arma quan la seva obligatorietat estigui prevista per aquesta Llei.
- c) Negar-se a col·laborar amb el Cos de Policia en la investigació i persecució de delictes .
- d) Negar-se a facilitar al Cos de Policia la informació sol·licitada en el marc de la seva funció d'inspecció.
- e) Prestar serveis de seguretat amb personal que no disposi de la corresponent autorització o quan aquesta hagi estat revocada.
- f) Prestar serveis de seguretat amb personal armat que no disposi del corresponent permís d'arma.
- g) No organitzar la formació inicial i continuada del personal de seguretat.
- h) No disposar d'un director de seguretat quan sigui obligatori.
- i) Cometre més de dues infraccions greus en el període de dos anys, havent estat sancionat per les anteriors mitjançant resolució ferma.

2. Infraccions greus:

- a) Prestar serveis de seguretat privada amb vehicles, uniformes, distintius, armes o mitjans de defensa que no reuneixin les condicions previstes per aquesta Llei o pels reglaments que la desenvolupin.
- b) Incomplir els dispositius mínims de seguretat que imposa l'article 36.
- c) No disposar d'un protocol d'actuació per comunicar al Cos de Policia en cas de constatació de delictes.
- d) No disposar o no portar degudament els registres previstos per aquesta Llei o els reglaments que la desenvolupen.
- e) Organitzar formació del seu personal o impartir formació a altres empreses incomplint les disposicions establertes per aquesta Llei o per les normes que la desenvolupen.
- f) No comunicar a l'autoritat competent el no assoliment de les notes mínimes exigides pel personal de seguretat en matèria de formació.
- g) Cometre més de dues infraccions lleus en el període de dos anys, havent estat sancionat per les anteriors mitjançant resolució ferma.
- h) Incomplir les condicions de custòdia de les armes, segons previst per la normativa aplicable.

3. Infraccions lleus:

- a) No lliurar al Cos de Policia el permís d'arma del que gaudia el vigilant que ha cursat baixa de l'empresa.

- b) No comunicar les baixes del personal de seguretat.
- c) Incomplir les normes previstes en aquesta Llei o en els reglaments que la desenvolupen, sempre que no constitueixin infracció greu o molt greu de conformitat amb els apartats anteriors.

Article 49. Infraccions de les empreses privades amb vigilància pròpia

Les empreses privades amb vigilància pròpia poden incórrer en les infraccions següents:

1. Infraccions molt greus:

- a) Prestar serveis de vigilància de seguretat privada a altres empreses.
- b) Utilitzar vigilants de seguretat o escortes sense la deguda autorització o quan aquesta hagi estat revocada.
- c) Negar-se a col·laborar amb el Cos de Policia en la investigació i persecució de delictes.
- d) Utilitzar vigilants privats armats que no disposin del corresponent permís d'arma.
- e) No disposar de director de seguretat quan resulti obligatori.
- f) Cometre més de dues infraccions greus en el període de dos anys, havent estat sancionat per les anteriors mitjançant resolució ferma.

2. Infraccions greus:

- a) Utilitzar vigilants de seguretat amb la uniformitat i les armes o mitjans de defensa que no reuneixin les condicions previstes per aquesta Llei o pels reglaments que la desenvolupin.
- b) No organitzar la formació inicial o continuada en els termes previstos per aquesta Llei o per les normes que la desenvolupen.
- c) Incomplir les condicions de seguretat en matèria de custòdia i transport i totes aquelles exigides per al desenvolupament de la seva activitat previstes per aquesta Llei o pels reglaments que la desenvolupen.
- d) No disposar o no portar degudament els registres previstos per aquesta Llei o els reglaments que la desenvolupen.
- e) Cometre més de dues infraccions lleus en el període de dos anys, havent estat sancionat per les anteriors mitjançant resolució ferma.

3. Infraccions lleus:

- a) No lliurar al Cos de Policia el permís d'arma del que gaudia el vigilant que ha cursat baixa de l'empresa.
- b) No comunicar les baixes del personal de seguretat.
- c) Incomplir les normes previstes en aquesta Llei o en els reglaments que la desenvolupen, sempre que no constitueixin infracció greu o molt greu de conformitat amb els apartats anteriors.

Article 50. Infraccions del personal de seguretat privada

El personal de seguretat privada pot incórrer en les infraccions següents:

1. Infraccions molt greus:

- a) Exercir funcions de seguretat privada sense disposar de l'autorització corresponent.
- b) Incomplir les disposicions que conté aquesta Llei sobre tinença d'armes de foc fora del servei i sobre la seva utilització.
- c) Vulnerar la reserva deguda sobre els fets que coneguin en l'exercici de les seves funcions o la utilització de mitjans materials o tècnics de manera que atemptin contra els drets fonamentals.
- d) Negar-se a prestar auxili o col·laboració al Cos de Policia quan escaigui, en la investigació i persecució d'actes delictius; en el descobriment i la detenció dels delinqüents o en la realització de les funcions de control o inspecció que els corresponguin.
- e) Negar-se a identificar-se professionalment, en l'exercici de les seves funcions respectives, davant de l'autoritat o els seus agents.
- f) Realitzar investigacions sobre delictes perseguibles d'ofici o incomplir l'obligació de denúncia a l'autoritat policial o judicial dels delictes que coneguin els detectius privats en l'exercici de les seves funcions
- g) Incomplir l'obligació de realitzar de l'informe d'investigació que han d'elaborar els detectius privats o de lliurar-lo al contractant del servei.
- h) Exercir de forma les seves funcions en relació amb ells ciutadans.
- i) Cometre més de dues infraccions greus en el període de dos anys, havent estat sancionat per les anteriors mitjançant resolució ferma.

2. Infraccions greus:

- a) No identificar-se professionalment amb l'acreditació pertinent en l'exercici de les seves funcions.
- b) Retenir documentació personal en contra del que preveu la lletra b) de l'article 26.
- c) Mancar a la diligència deguda en el compliment de les funcions respectives.
- d) Identificar-se professionalment fent ús de documents o distintius diferents dels que es disposen legalment o acompanyar-los amb emblemes o distintius d'aparença semblant als del Cos de Policia o altres cossos especials de l'Administració pública.
- e) Negar-se a seguir la formació inicial o continuada preceptiva.
- f) Elaborar projectes o executar instal·lacions o manteniments de sistemes de seguretat connectats a

centrals receptores d'alarmes, centre de control o de videovigilància, no ajustats a les normes tècniques que reglamentàriament s'estableixin.

g) Ometre, totalment o parcial, les dades que obligatòriament ha de contenir l'informe d'investigació que han d'elaborar els detectius privats.

h) Exercir funcions de seguretat incompatibles entre si.

i) No anotar al registre d'incidències les informacions que hi han de figurar.

j) Cometre més de dues infraccions lleus en el període de dos anys, havent recaigut sanció per les anteriors mitjançant resolució ferma.

3. Infraccions lleus:

a) Actuar sense la deguda uniformitat o mitjans, que reglamentàriament siguin exigibles o sense portar els distintius o la documentació professional, així com la corresponent a l'arma de foc utilitzada en la prestació del servei encomanat.

b) Tractar de forma incorrecta o desconsiderada amb els ciutadans.

c) Incomplir les normes previstes en aquesta Llei o ens els reglaments que la desenvolupen, sempre que no constitueixin infracció greu o molt greu de conformitat amb els apartats anteriors.

Article 51. Infraccions dels usuaris i centres de formació

Els usuaris de serveis de seguretat privada i els centres de formació de personal de seguretat privada poden incórrer en les infraccions següents:

1. Infraccions molt greus:

- a) Contractar o utilitzar els serveis d'empreses de seguretat o de detectius privats que no disposen de les autoritzacions preceptives per a la prestació dels serveis de seguretat privada.
- b) La utilització d'aparells d'alarmes o altres dispositius de seguretat no ajustats a les normes tècniques que reglamentàriament s'estableixin quan siguin susceptibles de causar danys greus a les persones o als interessos generals.
- c) Incomplir, per part dels centres de formació, els requisits i les condicions establertes per aquesta Llei i per les normes de desplegament.
- d) Negar-se a prestar col·laboració al Cos de Policia en la realització de les funcions d'inspeccions.
- e) La no adequació dels cursos que s'imparteixin en els centres de formació al que es preveu reglamentàriament quant a la durada, modalitats i continguts.
- f) Contractar o utilitzar, intencionadament, personal docent no qualificat en activitats de formació.

g) La manca d'adopció o instal·lació de les mesures de seguretat que siguin obligatòries.

h) L'entrada en funcionament, sense prèvia autorització, de centrals receptores d'alarmes d'ús propi per part d'entitats privades.

i) Cometre dues o més infraccions en el període de dos anys, havent estat sancionats per les anteriors mitjançant resolució ferma.

2. Infraccions greus:

a) Incomplir les revisions preceptives dels sistemes o les mesures de seguretat obligatòries que tinguin instal·lats.

b) Utilitzar aparells d'alarma o altres dispositius de seguretat que no compleixin amb les condicions tècniques que reglamentàriament s'estableixin, sempre que no es tracti d'una infracció tipificada a la Llei qualificada de seguretat pública en matèria d'alarmes sonores.

c) Impartir cursos de formació fora de les instal·lacions autoritzades dels centres de formació, excepte quan es facin a l'estranger.

d) No comunicar a l'òrgan competent les modificacions que afectin qualsevol dels requisits que van donar lloc a l'autorització dels centres de formació.

3. Infraccions lleus:

a) La utilització d'aparells, o dispositius de seguretat sense ajustar-se a les normes que els regulin o quan el seu funcionament causi danys o molèsties a tercers, sempre que no es tracti d'una infracció tipificada a la Llei qualificada de seguretat pública en matèria d'alarmes sonores.

b) El funcionament anormal de les mesures o els sistemes de seguretat que es tinguin instal·lats.

c) Incomplir les normes previstes en aquesta Llei o ens els reglaments que la desenvolupen, sempre que no constitueixin infracció greu o molt greu de conformitat amb els apartats anteriors.

Article 52. Prescripció de les infraccions

1. Les infraccions lleus prescriuen al cap de sis mesos; les infraccions greus al cap de dos anys, i les infraccions molt greus, al cap de quatre anys. Aquests terminis es comencen a comptar a partir de la data del fet causant o des del dia en què se n'hagi hagut de tenir coneixement.

2. El termini de prescripció s'interromp des de la data de la notificació de la incoació de l'expedient sancionador.

3. La interrupció deixa de tenir efecte si no s'incoa l'expedient sancionador o queda paralitzat durant més de sis mesos per causa no imputable a la persona

subjecte a l'expedient sancionador. En aquest cas, el còmput del termini de prescripció s'inicia de nou a partir de la data de la darrera actuació que consti en l'expedient sancionador.

Capítol III. Sancions

Article 53. Sancions a les empreses de seguretat

1. Per la comissió d'una infracció molt greu es pot imposar alguna de les sancions següents:

a) Multa fins a 120.000 euros.

b) Retirada de l'autorització; o el tancament de l'empresa, que comporta la prohibició de tornar a obtenir-la o presentar-la, per un termini màxim de dos anys i cancel·lació de la inscripció en el registre corresponent.

2. Per la comissió d'una infracció greu es pot imposar alguna de les sancions següents:

a) Multa fins a 60.000 euros.

b) Suspensió temporal de l'autorització per un termini màxim d'un any.

3. Per la comissió d'una infracció lleu es pot imposar alguna de les sancions següents:

a) Amonestació.

b) Multa fins a 3.000 euros.

Articles 54. Sancions a les empreses amb vigilància pròpia

1. Per la comissió d'una infracció molt greu es pot imposar alguna de les sancions següents:

a) Multa fins a 60.000 euros.

b) Prohibició de tenir en plantilla vigilants de seguretat per un termini d'un any.

2. Per la comissió d'una infracció greu es pot imposar alguna de les sancions següents:

a) Multa fins a 30.00 euros.

b) Prohibició de tenir en plantilla vigilants de seguretat per un termini de sis mesos.

3. Per la comissió d'una infracció lleu es pot imposar alguna de les sancions següents:

a) Amonestació.

b) Multa fins a 1.000 euros.

Article 55. Sancions al personal de seguretat

1. Per la comissió d'una infracció molt greu es pot imposar alguna de les sancions següents:

a) Multa fins a 6.000 euros.

b) Suspensió temporal de l'autorització per un termini màxim de dos anys i cancel·lació de la inscripció en el Registre.

2. Per la comissió d'una infracció greu es pot imposar alguna de les sancions següents:

- a) Multa fins a 3.000 euros.
- b) Suspensió temporal de l'autorització per un termini màxim de sis mesos.

3. Per la comissió d'una infracció lleu es pot imposar alguna de les sancions següents:

- a) Amonestació escrita.
- b) Multa fins a 300 euros.

Article 56. Sancions a usuaris i centres de formació

1. Per la comissió d'una infracció molt greu es pot imposar alguna de les sancions següents:

- a) Multa fins a 60.000 euros.
- b) Tancament temporal del centre de formació per un termini màxim de dos anys.

2. Per la comissió d'una infracció greu es pot imposar alguna de les sancions següents:

- a) Multa fins a 30.000 euros.
- b) Tancament temporal del centre de formació per un termini màxim d'un any.

3. Per la comissió d'una infracció lleu es pot imposar alguna de les sancions següents:

- a) Amonestació escrita.
- b) Multa fins a 3.000 euros.

Article 57. Graduació de les sancions

Les sancions es graduen en funció de les circumstàncies que concorren en cada cas, d'acord amb els principis generals establerts en la legislació vigent, i en concret, de conformitat amb els criteris següents:

- a) Intencionalitat.
- b) Reiteració o reincidència.
- c) Grau de participació.
- d) Danys i perjudicis ocasionats.

Article 58. Prescripció de les sancions

1. Les sancions imposades per infraccions lleus prescriuen al cap de sis mesos, les sancions per faltes greus al cap de dos anys, i les sancions per faltes molt greus, al cap de quatre anys. Aquests terminis es comencen a comptar a partir de l'endemà del dia en què ha esdevingut ferma la resolució que imposa la sanció.

2. El termini de prescripció s'interromp per l'inici, amb el coneixement formal de la persona sancionada, de l'execució de la sanció.

3. La interrupció deixa de tenir efecte si l'execució resta aturada durant més d'un any per causa no

imputable a la persona sancionada. En aquest cas, el còmput del termini de prescripció s'inicia de nou a partir de la data de la darrera actuació que consti en l'expedient d'execució.

Capítol IV. Procediment sancionador

Article 59. Principis generals

No es poden imposar sancions per infraccions molt greus, greus o lleus, si no és en virtut d'un expedient instruït a aquest efecte. La tramitació de l'expedient ha de respectar els drets i les garanties previstos en el Codi de l'Administració.

Article 60. Incoació expedient

La constatació d'una infracció lleu comporta la incoació de l'expedient sancionador per part del director del Cos de Policia i la constatació d'una infracció molt greu o greu comporten la incoació de l'expedient sancionador per part del ministeri competent en matèria d'interior.

Article 61. Instrucció expedient

La instrucció de l'expedient sancionador es realitza segons les prescripcions i en els termes previstos al Codi de l'Administració i dels reglaments que el desenvolupen.

Article 62. Resolució expedient

1. La competència per dictar la resolució correspon al director del Cos de Policia per a les faltes lleus, al ministre competent en matèria d'Interior per a les faltes greus i al Govern per a les faltes molt greus.

2. La resolució de l'òrgan competent que posa fi al procediment sancionador, ha de ser motivada, i ha d'exposar sempre els fets que es considerin provats, la norma legal en què es tipifiquen com a infracció i la norma legal que estableix la sanció que s'aplica.

3. Contra la resolució que imposa la sanció pot interposar-se recurs en els termes previstos pel Codi de l'Administració.

Article 63. Anotació i cancel·lació de les sancions

1. Les sancions imposades de conformitat amb aquesta Llei es fan constar en el Registre de seguretat privada.

2. Les anotacions de les sancions imposades per les infraccions molt greus, greus i lleus es cancel·len al cap de quatre anys, dos anys i sis mesos, respectivament. Els terminis anteriors es comencen a comptar a partir de l'endemà del dia en què la sanció ha esdevingut ferma.

3. La cancel·lació de l'anotació es fa d'ofici o a petició de la persona sancionada.

Disposició addicional única

La quantia de les sancions previstes en aquesta Llei pot ser actualitzada per la Llei anual del pressupost de l'Estat.

Disposició transitòria única

1. Els detectius privats que a l'entrada en vigor d'aquesta Llei disposin de la corresponent autorització d'exercici d'aquesta professió poden continuar exercint la seva activitat de conformitat amb les disposicions d'aquesta Llei.

2. Les empreses de seguretat i les empreses privades amb vigilància pròpia amb més de deu vigilants que no tenen un director de seguretat tenen un termini de tres anys a partir de l'entrada en vigor de la Llei per contractar-ne un. Durant aquest termini, les funcions de director de seguretat seran assumides per un responsable de l'empresa o per una vigilant que tingui delegada aquesta funció i haurà de vetllar pel compliment de les obligacions previstes a l'article 28.

Disposició derogatòria única

Queden derogats el Decret de vigilants privats de 9 de novembre de 1981 i el Decret d'exercici de la professió de detectiu privat de data 21 de maig de 1992 publicat al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* número 23, any 4, de data 3 de juny de 1992 i, així mateix, totes les normes de rang igual o inferior que s'oposin o contradiguin el que estableix la present Llei.

Disposició final primera

El Govern ha d'aprovar i publicar els reglaments necessaris per al desenvolupament i el desplegament d'aquesta Llei en el termini d'un any a comptar de la seva publicació al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Disposició final segona

La present Llei de seguretat privada entra en vigor al cap d'un any de ser publicada en el *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Edicte

La Sindicatura, en reunió tinguda el dia 31 de març del 2021, ha examinat el document que li ha tramès el M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, registrat en data 24 de març del 2021, sota el títol **Proposició de llei de modificació de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra**, i exercint les competències que li atribueix el Reglament del

Consell General en els articles que es citaran, ha acordat:

1- D'acord amb l'article 18.1.d), admetre a tràmit aquest escrit sota la qualificació de Proposició de llei.

2- Atribuir a la Disposició final tercera de la Proposició de llei el caràcter de qualificada.

3- D'acord amb l'article 103.2, ordenar la seva publicació, i remetre-la al Govern perquè, en el termini de quinze dies, manifesti el seu criteri. El Govern haurà d'evacuar el seu informe per tot el dia 26 d'abril del 2021, a les 13.30h

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 31 de març del 2021

Roser Suñé Pascuet
Síndica General

Proposició de llei de modificació de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra**Exposició de motius**

La Llei 15/2014, de 24 de juliol, de modificació de la Llei 9/2003, del 12 de juny, del patrimoni cultural d'Andorra ha comportat una regressió en la protecció del patrimoni cultural immoble d'Andorra. Un text amb contradiccions que han plantejat dubtes raonables quant a la valoració que calia fer sobre l'acompliment de la mateixa i ha portat interpretacions contradictòries.

Amb aquest text es deroga la Llei 15/2014, del 24 de juliol, de modificació de la Llei 9/2003, del 12 de juny, del Patrimoni Cultural d'Andorra.

Amb aquesta modificació es recupera, amb algunes millores, la Llei 9/2003 del Patrimoni Cultural d'Andorra. Un text que dona els mecanismes i les garanties suficients perquè el patrimoni pugui ser salvaguardat, tant per les obligacions que adquireixen les administracions públiques com pels instruments amb els quals es doten aquestes institucions per desenvolupar la tasca que els és encomanada.

Amb aquesta modificació es dona compliment al precepte constitucional que reconeix la competència que el Govern té en matèria de patrimoni cultural com a òrgan general de l'Estat, contemplada en l'article 34 de la Constitució d'Andorra, de garantir la conservació, promoció i difusió del patrimoni històric, cultural i artístic d'Andorra i de garantir la seva efectivitat, d'acord amb el principi d'igualtat, en tot el territori del Principat d'Andorra.

El Govern té, en les seves competències en matèria urbanística i en les previsions dels Tractats internacionals, la facultat de determinar els criteris arquitectònics i urbanístics, en els decrets que delimiten l'entorn de protecció d'un Bé d'Interès Cultural.

Pel que fa la sol·licitud i realització d'obres en un entorn cautelar, es recupera el principi de menor perjudici per al patrimoni cultural d'Andorra. Es proposa l'informe previ dels comuns, per tal d'exercir les competències urbanístiques i de protecció del patrimoni cultural, amb aplicació del principi de coordinació.

Amb aquesta modificació es recupera la unitat del patrimoni cultural i s'elimina la segregació de l'actuació i la protecció del patrimoni cultural segons tingui incidència urbanística o no. Es recupera també l'entorn cautelar com a eina de gestió cultural i de protecció global, valorativa de la realitat, amb la intenció clara de conservar en les millors condicions possibles el llegat patrimonial inherent al bé i de permetre la seva posada en valor.

Amb aquesta modificació es dona major rellevància al Consell Assessor del Patrimoni Cultural ampliant les seves funcions i es preveu l'aprovació d'un reglament que reguli el seu funcionament per garantir el millor assoliment de les disposicions contingudes en la Llei.

Atesa la importància del patrimoni que posseeix l'Església catòlica, aquest text incorpora la creació d'una comissió mixta entre el Govern i l'Església catòlica el marc per desplegar la col·laboració entre el Govern i la dita Església per l'acompliment d'aquesta Llei.

La Llei incorpora també una major protecció per als béns immobles inventariats. Regula el comerç dels béns mobles integrants del patrimoni cultural, preveu mesures per lluitar contra el seu tràfic il·lícit i estableix les condicions que han de complir els arxius, les biblioteques i els museus.

La Llei incorpora conceptes com la comunitat i el patrimoni cultural com factor de desenvolupament social i humà. Les mesures de gestió cerquen involucrar a la població de forma permanent en l'ús sostenible del patrimoni cultural per fer-ne un recurs de desenvolupament local. S'inclouen les mesures de salvaguarda encaminades a garantir la viabilitat del patrimoni cultural immaterial.

Es modifica i s'augmenta la dotació pressupostària dedicada a la recerca, conservació, recuperació, restauració, manteniment i millora del patrimoni cultural en un 1% de la inversió en obra pública que el Govern preveu adjudicar durant l'exercici pressupostari anual; es crea un fons específic amb l'objectiu de recuperar els béns culturals que hagin

sortit il·legalment del territori andorrà i per al retorn dels béns integrants del patrimoni cultural andorrà que es troben a l'exterior; i inclou també un seguit de mesures per finançar les obres de conservació, manteniment, rehabilitació i excavació realitzades en béns d'interès cultural i preveu l'exempció dels tributs sobre construccions, instal·lacions i obres quan es facin per a la conservació, la millora o la rehabilitació de monuments declarats d'interès cultural.

S'amplia la promoció, la difusió i la gestió del patrimoni cultural amb el desenvolupament dels ensenyaments especialitzats en la conservació i el manteniment del patrimoni cultural i la seva posada en valor amb les comunitats que s'hi identifiquen, amb la formació, les qualificacions i les titulacions dels professionals que intervenen en el patrimoni cultural.

Finalment, es crea la Unitat d'Inspecció del Patrimoni Cultural amb la missió de controlar el compliment de la normativa de protecció del patrimoni cultural, s'actualitzen els imports de les sancions i s'amplia el termini d'aprovació dels decrets de delimitació dels entorns de protecció dels monuments.

Els articles que es proposen modificar i afegir són els següents:

Article 1. Modificació de l'article 2.3

Es modifica l'apartat 3 de l'article 2 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del patrimoni cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“3. En la instrucció de l'expedient de declaració cal obrir un període d'informació pública i donar audiència als interessats. Si es tracta d'un bé immoble, cal donar també audiència al comú on es trobi radicat el bé, obrir un període d'informació pública d'un mes i obtenir l'informe del comú, prèviament a l'adopció del decret de declaració. L'expedient ha de contenir els informes tècnics necessaris, que han d'anar acompanyats amb la documentació gràfica corresponent i amb la informació detallada de l'estat de conservació del bé.”

Article 2. Modificació de l'article 3.1a)

Es modifica l'apartat 1a) de l'article 3 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“a) Els béns immobles o les parts de béns immobles que, atès el seu interès arqueològic, paleontològic, històric, artístic o cultural, siguin integrats a l'Inventari general del patrimoni cultural d'Andorra per resolució del ministre titular de la cultura.”

Article 3. Modificació de l'article 3.5

Es modifica l'apartat 5 de l'article 3 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“5. El Govern pot, per reglament, excloure de les categories tercera, cinquena, sisena i setena de l'apartat 1b) els béns que no superin determinats valors econòmics o singulars.”

Article 4. Modificació de l'article 4

Es modifica l'article 4 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“ Article 4. *Tutela del patrimoni cultural*

1. Les administracions públiques, en exercici de les seves competències, han de vetllar per la integritat del patrimoni cultural d'Andorra i n'han de fomentar el coneixement, l'acreciment i la difusió; entre d'altres accions, han de donar suport a les entitats que el mantenen, el difonen i el gestionen. Correspon al Govern definir la política en matèria de patrimoni cultural i coordinar-ne les mesures de protecció, i correspon al Comú executar aquesta política mitjançant el planejament urbanístic propi, incorporant tots els criteris fixats pel Govern per a les diferents zones d'acompanyament de l'entorn de protecció del bé cultural i seleccionant aquells per a les zones sensibles i d'influència que consideri adequats per a la protecció del bé en qüestió i pels interessos parroquials.

2. Els comuns han de cooperar amb el Govern en la protecció i la conservació del patrimoni cultural comprès en el seu àmbit territorial, han de comunicar al ministeri titular de la cultura des del mateix moment de tenir-ne coneixement qualsevol situació de perill en què es trobi aquest patrimoni, i, si cal, han d'adoptar immediatament les mesures necessàries per evitar-ne el deteriorament, la pèrdua o la destrucció.

3. L'Església catòlica, com a posseïdora o titular d'una part molt important del patrimoni cultural d'Andorra, ha de vetllar particularment per la protecció, la conservació i la difusió d'aquest patrimoni i, amb aquesta finalitat, ha de col·laborar amb el Govern. Una comissió mixta entre el Govern i l'Església catòlica ha d'establir el marc de col·laboració i coordinació entre les dos institucions en la gestió d'aquest patrimoni.

4. Cap poder públic no pot adoptar cap mesura que posi en perill la consecució dels objectius exposats en aquesta Llei.

5. Qualsevol persona que tingui coneixement d'una situació de perill o de la destrucció d'un bé integrant del patrimoni cultural d'Andorra ho ha de comunicar a l'Administració. Qualsevol persona física o jurídica

està legitimada per exigir el compliment d'aquesta Llei davant l'Administració pública i els tribunals de justícia.

6. El ministeri titular de la cultura pot inspeccionar en qualsevol moment les obres i les intervencions que es facin en béns integrants del patrimoni cultural d'Andorra. Les persones propietàries o posseïdores d'aquests béns hi han de permetre l'accés del personal del ministeri. Si la inspecció requereix l'entrada en un domicili, cal autorització judicial prèvia.

7. En cas d'interpretació de la Llei preval sempre el principi de menor perjudici per al patrimoni cultural d'Andorra.”

Article 5. Modificació de l'article 5.2

Es modifica l'apartat 2 de l'article 5 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“2. El Consell Assessor del Patrimoni Cultural és presidit per la persona titular del ministeri titular de la cultura i integrat, a més, per dos vocals en representació d'aquest ministeri i entre un mínim de dos i un màxim de set vocals més, nomenats pel Govern d'entre persones tècniques de competència reconeguda en les àrees de l'arqueologia, l'arxivística, l'etnologia, la història de l'art, l'arquitectura, l'urbanisme o el patrimoni cultural immaterial. Les vocalies són nomenades per un termini de tres anys, renovables. La secretaria del Consell, amb veu i sense vot, és exercida per la persona nomenada pel ministre d'entre els funcionaris o treballadors públics del ministeri titular de la cultura i amb una experiència demostrada en la gestió del patrimoni cultural.”

Article 6. Modificació de l'article 5.4

Es modifica l'apartat 4 de l'article 5 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“4. Correspon també al Consell Assessor del Patrimoni Cultural:

a) Emetre informe sobre els projectes de disposicions generals en matèria de patrimoni cultural material i immaterial i sobre els plans d'ordenació i urbanisme parroquials i les seves revisions.

b) Emetre la resta d'informes i dictàmens que disposi la normativa vigent i els que li sol·liciti el ministre titular de la cultura.

c) Proposar les modificacions normatives, si escau, i les actuacions públiques o privades necessàries per al millor compliment dels objectius d'aquesta Llei.

d) Avaluar cada tres anys l'aplicació de la llei i l'estat general del patrimoni, i fer públics els resultats a través d'una publicació oficial i de la corresponent difusió pública.

e) Prestar assessorament en l'avaluació dels projectes relatius al patrimoni cultural.

f) Qualsevol altra que li atribueixi una norma legal relacionada amb el patrimoni cultural.”

Article 7. Modificació de l'article 5.5

Es modifica l'apartat 5 de l'article 5 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del patrimoni cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“5. Perquè el Consell Assessor es pugui constituir vàlidament cal que hi assisteixi més de la meitat dels seus membres, entre els quals hi ha d'haver la persona titular de la presidència. El Consell adopta els seus acords per majoria de vots. El vot de la presidència és diriment en cas d'empat. El Consell es reunirà un mínim de cinc vegades l'any i el seu funcionament serà regulat per reglament.”

Article 8. Modificació de l'article 7

Es modifica l'article 7 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 7. *Deure de conservació*

1. Les persones propietàries, titulars d'altres drets reals o posseïdores de béns integrants del patrimoni cultural, estan obligades a conservar-los, mantenir-los i preservar-los. Es poden establir per reglament la normativa i els procediments per a l'avaluació, la selecció i l'eliminació de determinades classes de béns, si no han estat declarats d'interès cultural ni han estat inventariats.

2. Les persones propietàries, titulars d'altres drets reals o posseïdores de béns d'interès cultural han de permetre l'accés dels especialistes als dits béns, per tal que puguin estudiar-los i catalogar-los adequadament.

3. Els béns d'interès cultural no poden ser destruïts.

4. En cas d'incompliment del deure establert a l'apartat 1, el ministeri titular de la cultura ha d'ordenar a les persones obligades l'execució de les obres o la realització de les actuacions que siguin necessàries per al compliment del deure esmentat. En cas de no disposar dels fons necessaris per garantir la conservació dels béns, les persones obligades han d'informar-ne el Comú concernit i el Ministeri titular de la Cultura per buscar mancomunadament un finançament.

5. El cost de les obres i actuacions a què fa referència l'apartat 4 és a càrrec de la persona obligada, sempre que es puguin incloure en el deure ordinari de conservació establert a l'apartat 1.

6. Si no s'executen les actuacions ordenades, el ministeri ha de fer-ne l'execució subsidiària. En cas de perill imminent per al bé, el ministeri titular de la

cultura executarà directament les obres imprescindibles per salvaguardar el bé, sense necessitat de requeriment previ.

7. És d'interès públic, a l'efecte d'expropiació, l'incompliment dels deures establerts a l'apartat 1 i, en qualsevol cas, el perill de destrucció, de deteriorament greu o d'exportació il·legal d'un bé d'interès cultural.

8. Quan es refereixin a immobles inclosos en conjunts arquitectònics, les mesures descrites als apartats 4, 5 i 7 poden ser adoptades també pels comuns en el marc de les competències que els són pròpies.”

Article 9. Modificació de l'article 9.1

Es modifica l'apartat 1 de l'article 9 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del patrimoni cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“1. L'ús a què es destinin els béns d'interès cultural ha de ser compatible amb la seva conservació, protecció i gestió i amb el respecte de la seva identitat, integritat i autenticitat. Si en el moment de la declaració d'un bé d'interès cultural, aquest bé té un ús que posa en perill la seva preservació, el decret de declaració ha d'establir la paralització o la modificació d'aquest ús. En aquest cas s'ha de fer l'estudi necessari per determinar la compatibilitat d'ús i fixar, si escau, la indemnització corresponent.”

Article 10. Modificació de l'article 11d)

Es modifica l'apartat d) de l'article 11 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“d) Zona arqueològica: lloc on hi ha restes de la intervenció humana en el passat i que només és susceptible de ser estudiat en profunditat per mitjà de la metodologia arqueològica, tant si es troba a la superfície com si és al subsòl. En el cas que els béns immobles d'interès cultural definits per les lletres a), b), c), i e) tinguin en el subsòl restes que solament siguin susceptibles d'ésser estudiades arqueològicament seran considerades també zona arqueològica.”

Article 11. Modificació de l'article 12

Es modifica l'article 12 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 12. *Declaració*

1. La declaració d'un bé immoble com a bé d'interès cultural ha d'incloure les especificacions següents:

a) La classe que li és assignada d'acord amb l'article 11.

b) La delimitació del seu entorn de protecció, en els monuments i en els conjunts arquitectònics, en els paisatges culturals, en les zones arqueològiques i

paleontològiques i en els seus entorns de presumpció arqueològica.

2. El decret de declaració d'un bé immoble d'interès cultural ha d'incloure els criteris arquitectònics i urbanístics que han de regir les intervencions sobre el bé declarat d'interès cultural i sobre l'entorn de protecció definit en la declaració. Aquests criteris també es poden establir mitjançant decret posterior, durant l'any següent al decret de declaració del bé, en la tramitació del qual cal donar audiència a les persones interessades i al comú, i s'ha d'obrir un període d'informació pública.

3. Els criteris establerts pel Govern en aplicació del que preveu l'apartat 2 són executius a partir de la publicació al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* i prevalen sobre els plans urbanístics, els quals s'hi han d'adaptar.

4. La resolució d'iniciació d'expedient per a la declaració d'un bé d'interès cultural pot establir la suspensió de la tramitació de les llicències de parcel·lació, d'obra, edificació o enderrocament que afectin el bé o els béns objecte de l'expedient, fins a la data de publicació de l'acord d'adaptació del pla d'ordenació i urbanisme parroquial. Si, en virtut de la declaració d'un bé d'interès cultural, es denega una llicència sol·licitada abans de la iniciació de l'expedient de declaració, el sol·licitant té dret a ser indemnitzat pel Govern pel cost de redacció del projecte i al reemborsament de qualsevol taxa ja abonada, a més de l'interès legal corresponent.”

Article 12. Modificació de l'article 13.2

Es modifica l'apartat 2 de l'article 13 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“2. El Govern, mitjançant els decrets a què fa referència l'article 12.2, pot establir limitacions en l'edificabilitat dels entorns de protecció dels béns immobles esmentats en l'article 12.1.b), sempre que estiguin justificades per la necessitat de preservar els elements a què fa referència l'apartat 1 del present article com també la seva co-visibilitat amb el monument o jaciment.”

Article 13. Modificació de l'article 14

Es modifica l'article 14 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“14. Autorització d'obres

1. Qualsevol obra o intervenció, tant si és de promoció pública com si és de promoció privada, que es pretengui realitzar en un monument, en una zona arqueològica o paleontològica, o en els entorns de protecció respectius ha de ser autoritzada pel ministeri

titular de la cultura, prèviament a la concessió de la llicència d'obra o d'edificació, i se n'ha de controlar l'execució. El ministeri pot determinar, com a requisit previ a l'autorització de l'obra, la necessitat de realitzar una intervenció arqueològica. Si l'obra és de promoció privada, el promotor ha d'assumir el cost i garantir que la intervenció arqueològica es realitzi seguint els criteris d'aquesta llei contractant una empresa especialitzada.

2. En els conjunts arquitectònics i en els seus entorns de protecció, l'autorització prèvia de les obres o intervencions per part del ministeri titular de la cultura és preceptiva mentre no hagi estat aprovat l'instrument d'ordenació a què fa referència l'article 16.1. Un cop aprovat aquest instrument, l'autorització de les obres correspon a l'administració que sigui competent segons la legislació urbanística, amb l'informe previ i vinculant del ministeri titular de la cultura.

3. En els paisatges culturals i en els seus entorns de protecció, l'autorització prèvia de les obres o intervencions per part del ministeri titular de la cultura és preceptiva mentre no hagi estat aprovat l'instrument de protecció, ús i gestió a què fa referència l'article 16. Un cop aprovat aquest instrument, l'autorització de les obres correspon a l'administració que sigui competent, amb informe previ, preceptiu i vinculant del ministeri titular de la cultura.

4. Els comuns han de comunicar immediatament al ministeri titular de la cultura les llicències que concedeixin i que afectin béns d'interès cultural o els seus entorns de protecció.”

Article 14. Modificació de l'article 15

Es modifica l'article 15 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 15. *Criteris generals sobre les intervencions*

1. Els monuments no poden ser enderrocats i se n'han de conservar la identitat, la integritat i l'autenticitat.

2. En els paisatges culturals cal conservar l'aspecte exterior de l'àrea protegida. Només es poden autoritzar les intervencions que siguin compatibles amb la preservació dels valors estètics, culturals i naturals de l'espai.

3. Les intervencions de restauració efectuades en monuments, conjunts arquitectònics i paisatges culturals s'han de basar en principis científics i criteris tècnics.

4. La col·locació de publicitat, cables, antenes i tot element pertorbador visible des de l'exterior en els monuments i els seus entorns de protecció, en els conjunts arquitectònics i en els paisatges culturals,

només es poden autoritzar quan sigui compatible amb la preservació dels seus valors estètics, culturals i naturals.

5. En els conjunts arquitectònics cal mantenir l'estructura urbana i arquitectònica i les característiques generals del seu ambient i de la silueta paisatgística. Com a norma general, no es permeten canvis en les alineacions i en l'edificabilitat, ni substitucions d'immobles, excepte si suposen una contribució a la conservació del caràcter del conjunt.

6. En els entorns de protecció dels béns d'interès cultural no es pot autoritzar cap obra ni actuació que impliqui ús del sòl, del subsòl o de l'espai aeri que pugui perjudicar el caràcter arquitectònic o paisatgístic de l'àrea, o pertorbar la visualització del bé.”

Article 15. Modificació de l'article 16

Es modifica l'article 16 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 16. *Instruments d'ordenació urbanística*

1. La declaració d'un conjunt arquitectònic comporta l'obligació per part del comú o dels comuns afectats d'elaborar, en el termini màxim de quinze mesos a comptar de la declaració, un instrument d'ordenació urbanística on es precisin els criteris que han de regir les intervencions. L'aprovació definitiva de l'instrument correspon a l'òrgan que determini la legislació urbanística i requereix necessàriament l'informe favorable previ del Govern. Si en el moment de la declaració ja existeix un instrument d'ordenació que afecta l'àrea declarada, l'informe del Govern ha de determinar si aquest instrument és suficient per produir els efectes previstos a l'article 14.2, o si ha de ser modificat o complementat

2. Prèviament a la redacció de l'instrument previst a l'apartat 1 el ministeri titular de cultura ha de fer una anàlisi del conjunt que tingui en compte la seva evolució espacial i que integri les dades arqueològiques, històriques, arquitectòniques, tècniques, econòmiques i socials. Amb l'anàlisi del context urbà i rural s'ha de definir el caràcter general del conjunt i els elements dominants: harmonia de les alçades, colors, materials i formes, característiques de les façanes i cobertes, relació de volums construïts i dels espais, proporcions mitjanes i implantació dels edificis. En tot cas, l'instrument d'ordenació previst a l'apartat 1 ha de contenir les especificacions següents:

- a) Criteris sobre edificabilitat i alineacions,
- b) Activitats, elements i materials autoritzats i no autoritzats,
- c) Criteris relatius a la conservació, la protecció, la restauració i la rehabilitació dels edificis i del seu entorn,

d) Immobles o parts d'immobles i altres elements que es considerin de valor singular, respecte als quals calgui aplicar una protecció integral,

e) Finançament del pla i intervenció pública: mesures de rehabilitació i de protecció.

3. La declaració d'un paisatge cultural comporta l'obligació per part de l'administració o administracions afectades, d'elaborar un instrument de protecció, ús i gestió on es precisin els criteris que han de regir les intervencions. L'aprovació definitiva de l'instrument, que haurà de produir-se en el termini màxim de divuit mesos a comptar de la declaració, correspon a l'òrgan que determini la legislació, i requereix necessàriament l'informe favorable previ del Govern. Si en el moment de la declaració ja existeix un instrument de protecció, ús i gestió que afecta l'àrea declarada, el Govern ha de determinar si aquest instrument és suficient per produir els efectes previstos a l'article 14.4, o si ha de ser modificat o complementat.”

Article 16. Modificació de l'article 17.1

Es modifica l'apartat 1 de l'article 17 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“1. Amb caràcter previ a l'aprovació de projectes de grans infraestructures, independentment de les fases de la seva realització, i d'altres d'especial incidència en el territori que puguin afectar àrees pròximes a béns immobles d'interès cultural o béns immobles inventariats, s'ha de fer un estudi d'impacte sobre el patrimoni cultural i el seu entorn.”

Article 17. Modificació de l'article 18

Es modifica l'article 18 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 18. *Els béns immobles inventariats*

1. Qualsevol modificació o actuació que es pretengui realitzar en un bé immoble o en una part d'un immoble inventariats ha de ser aprovada prèviament pel ministeri titular de la Cultura. En la sol·licitud s'ha d'adjuntar el projecte d'obra corresponent.

2. En el termini màxim de tres mesos des de la recepció de la sol·licitud, el ministre titular de la cultura pot denegar l'autorització de les obres sempre que iniciï expedient per a la declaració de bé d'interès cultural.”

Article 18. Modificació de l'article 19.5

Es modifica l'apartat 5 de l'article 19 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“5. L'Estat ha de dur a terme les accions necessàries i destinar els recursos econòmics necessaris per a la recuperació dels béns culturals que hagin sortit il·legalment del territori andorrà i per al retorn dels béns integrants del patrimoni cultural andorrà que es troben a l'exterior. A tal efecte, el Govern crearà un fons específic per a la recuperació d'aquests béns a càrrec dels pressupostos generals de l'Estat que serà del 0,05% del pressupost anual del Govern. El seu funcionament serà regulat via reglament.”

Article 19. Addició d'un article 19 bis

S'afegeix un nou article 19 bis a la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 19bis. *Comerç de béns mobles integrants del patrimoni cultural*

1. Les persones i les entitats que es dediquen habitualment al comerç de béns integrants del patrimoni cultural d'Andorra han de portar un llibre-registre, legalitzat pel Departament de Patrimoni Cultural, en el qual han de constar les transaccions que afectin els béns i les dades del país i de les institucions públiques o de les entitats privades d'on provenen cadascun del béns culturals que s'adquireixen. S'han d'anotar en el llibre-registre les dades d'identificació de l'objecte i de les parts que intervenen en cada transacció.

2. El Departament de Patrimoni Cultural ha de portar un registre de les empreses que es dediquen al comerç dels objectes a què es refereix l'apartat 1. Aquestes empreses s'han d'inscriure en el registre, amb els requisits que siguin establerts per reglament, per poder exercir la seva activitat.

3. L'exportació de béns integrants del patrimoni cultural d'Andorra ha de ser aprovada pel Departament de Patrimoni Cultural que serà responsable d'emetre el certificat d'exportació.

4. Es prohibeix l'exportació i la importació dels béns culturals no acompanyats dels certificats corresponents.

5. El Ministeri titular de la cultura es compromet a facilitar la restitució, segons les disposicions judicials, dels béns culturals adquirits il·lícitament que es trobin en el territori andorrà. No obstant, els costos financers i legals de la restitució aniran a càrrec de les persones que hagin intervingut en l'exportació del bé i aquelles altres que per la seva actuació o omissió, dolosa o negligent, l'hagin facilitat o fet possible.”

Article 20. Modificació de l'article 24

Es modifica l'article 24 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 24 *Intervencions arqueològiques o paleontològiques*

1. La realització d'intervencions arqueològiques i paleontològiques requereix l'autorització prèvia del ministeri titular de la cultura. Es consideren intervencions arqueològiques i paleontològiques, les recerques i les prospeccions, els sondeigs, les excavacions, els controls i qualsevol altra intervenció, amb remoció de terres o sense, que tingui per finalitat descobrir, documentar o investigar restes arqueològiques o paleontològiques.

2. Per a l'atorgament de l'autorització a què es refereix l'apartat 1 cal acompanyar la sol·licitud d'un projecte que acrediti la conveniència i l'interès científic de la intervenció, avaluï la idoneïtat tècnica i científica dels directors i garanteixi la capacitat econòmica dels promotors.

3. S'han de determinar per reglament els diferents tipus d'intervencions arqueològiques, el seu abast, els requisits que han de complir les sol·licituds, la titulació i la capacitat tècnica dels directors i les condicions a què ha de quedar subjecta l'autorització.

4. El ministeri titular de la cultura pot realitzar intervencions arqueològiques o paleontològiques en qualsevol terreny on es presumeixi l'existència de restes. La persona afectada té dret a ser indemnitzada per l'ocupació temporal del seu terreny, si aquest és de propietat privada.”

Article 21. Modificació de l'article 25

Es modifica l'article 25 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 25. *Suspensió d'obres*

Si durant l'execució de qualsevol tipus d'obra es troben restes arqueològiques o paleontològiques, tant el promotor com el constructor i el director facultatiu de l'obra estan obligats a aturar l'obra des del primer indici i comunicar-ho en el termini màxim de 24 hores al ministeri titular de la cultura, el qual ha de comprovar, en el termini de cinc dies hàbils a comptar de la comunicació, el valor de la troballa; i el promotor de l'obra ha de col·laborar en les activitats, amb els mitjans que hi tingui desplaçats. Si la suspensió es prorroga més de dos mesos i el promotor és privat, aquest té dret a ser indemnitzat pels perjudicis que li comporti el retard de l'obra. En el termini màxim de sis mesos, el ministeri ha de resoldre a favor de la continuació de l'obra suspesa o a favor del manteniment de la suspensió i la iniciació d'expedient de declaració de bé d'interès cultural.”

Article 22. Modificació de l'article 26.1

Es modifica l'apartat 1 de l'article 26 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“1. El producte de les intervencions arqueològiques o paleontològiques i les troballes casuals de béns arqueològics o paleontològics es consideren de domini públic i han de ser posats a disposició del ministeri titular de la cultura, que els ha d'inventariar i destinar a un museu o un centre adequat. Aquests béns s'integren en el patrimoni de l'Estat.”

Article 23. Modificació del títol de la Secció segona del Capítol tercer. El patrimoni etnològic

Es modifica el títol de la Secció segona del Capítol tercer de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Secció segona. *El patrimoni cultural immaterial*”

Article 24. Modificació de l'article 27

Es modifica l'article 27 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 27. *Concepte i règim de protecció*

1. S'entén per patrimoni cultural immaterial els usos, les representacions, les expressions, els coneixements i les tècniques -juntament amb els instruments, els objectes, els artefactes i els espais culturals que els són inherents- que les comunitats, els grups, les associacions i en alguns casos els individus que conformen el poble andorrà reconguin com a part integrant del seu patrimoni cultural. Aquest patrimoni cultural immaterial, que es transmet d'una generació a l'altra, és recreat constantment per les comunitats i els grups en funció del seu entorn, la seva interacció amb la naturalesa i la seva història, la qual cosa els infon un sentiment d'identitat i continuïtat i contribueix, per tant, a promoure el respecte de la diversitat cultural i la creativitat humana.

Als efectes d'aquesta Llei, només es té en compte el patrimoni cultural immaterial que sigui compatible amb els instruments internacionals de drets humans existents i amb els imperatius de respecte mutu entre les comunitats, els grups i els individus i de desenvolupament sostenible.

2. El patrimoni cultural immaterial, segons es defineix al paràgraf anterior, es manifesta en particular en els àmbits següents:

- a) tradicions i expressions orals, inclosa la llengua com a vehicle del patrimoni cultural immaterial;
- b) arts de l'espectacle;
- c) usos socials, rituals i actes festius;

d) coneixements i usos relacionats amb la naturalesa i l'univers.

3. Pel que fa al patrimoni cultural immaterial, el ministeri titular de la cultura ha de prendre les mesures encaminades a garantir-ne la viabilitat, entre aquestes la identificació, la documentació, la recerca, la preservació, la protecció, la promoció, la valoració, la transmissió -inclusivament a través de l'ensenyament oficial i no oficial- i la revitalització, en els seus diferents aspectes.

4. Entre les mesures de salvaguarda esmentades el ministeri titular de la cultura ha d'identificar i definir els diferents elements del patrimoni cultural immaterial presents al territori, amb participació de les comunitats, els grups i les organitzacions no governamentals.

5. Per assegurar la identificació amb fins de salvaguarda, l'Estat ha de confeccionar, d'acord amb la seva situació, un o diversos inventaris del patrimoni cultural immaterial present al seu territori. Aquests inventaris s'han d'anar actualitzant periòdicament.”

Article 25. Modificació de l'article 28

Es modifica l'article 28 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 28. *Concepte de patrimoni documental*

1. S'entén per document tota expressió en llenguatge natural o convencional i qualsevol altra expressió gràfica, sonora o en imatge, recollides en qualsevol tipus de suport material.

2. Integren el patrimoni documental d'Andorra els documents següents:

- a) Els produïts o rebuts en l'exercici de les seves funcions pels poders públics d'Andorra, incloses les institucions històriques, les entitats parapúbliques, els registres públics, les persones físiques o jurídiques gestores de serveis públics o les entitats de capital social majoritàriament públic.
- b) Els de més de trenta anys d'antiguitat produïts o rebuts en l'exercici de les seves funcions per entitats privades sense afany de lucre que desenvolupin la seva activitat a Andorra.
- c) Els de més de cent anys d'antiguitat produïts o rebuts per qualsevol persona física o empresa privada, i els de menor antiguitat que hagin estat produïts en suports de caducitat inferior als cent anys.
- d) Els conservats en arxius de titularitat pública.
- e) Els produïts o rebuts per persones físiques privades en l'exercici de funcions públiques; en especial, els protocols notariais.
- g) Els produïts o rebuts per les empreses i per les institucions privades concessionàries de serveis

públics, en allò que fa referència a aquestes concessions.

h) Els produïts o rebuts pels òrgans amb seu a Andorra i d'institucions i organismes públics internacionals.

i) Els documents de qualsevol entitat de dret públic o privat que depenen d'una entitat pública no inclosa en les lletres anteriors.

j) Els documents objecte de cessió o de donació expressa.

3. Es consideren inclosos en l'enumeració de l'apartat 2 d'aquest article els documents produïts o rebuts per les persones físiques que ocupen càrrecs polítics en institucions públiques, sempre que aquests documents tinguin relació amb les funcions administratives o polítiques pròpies del càrrec.

Article 26. Modificació de l'article 29

Es modifica l'article 29 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Art. 29. *Concepte de patrimoni bibliogràfic*

El patrimoni bibliogràfic d'Andorra està constituït per les obres i col·leccions bibliogràfiques i hemerogràfiques de caràcter literari, històric, científic o artístic, de titularitat pública existents a Andorra, independentment del seu suport i format, del caràcter unitari o seriat, de la presentació impresa, manuscrita, fotogràfica, cinematogràfica, fonogràfica o magnètica i de la tècnica utilitzada per a la seva creació o reproducció, la conservació de les quals és d'interès pel seu valor per a la informació, l'educació, la investigació i el lleure.

En especial, integren el patrimoni bibliogràfic d'Andorra els béns bibliogràfics següents:

a) Els exemplars de la producció bibliogràfica andorrana que són objecte de dipòsit legal i els que tenen alguna característica rellevant que els singularitza.

b) Els exemplars d'obres integrants de la producció bibliogràfica andorrana i els relacionats amb la cultura i la història d'Andorra dels quals no consti l'existència d'almenys un exemplar en biblioteques públiques.

c) Els exemplars producte d'edicions d'obres fotogràfiques, fonogràfiques, audiovisuals, multimèdia, originals o en format analògic o digitals i en suport físic o electrònic relacionats amb Andorra.

d) Els béns bibliogràfics manuscrits, els de més de cent anys d'antiguitat, i els de menor antiguitat produïts en suports de caducitat inferior als cent anys.

e) Els béns de més de 50 anys d'antiguitat conservats en biblioteques de titularitat pública.”

Article 27. Modificació de l'article 30

Es modifica l'article 30 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“ Article 30. *Règim de protecció*

1. Sense perjudici que els més rellevants puguin ser declarats d'interès cultural, tots els béns integrants del patrimoni documental o bibliogràfic formen part del patrimoni cultural d'Andorra i han de ser conservats per les persones titulars o posseïdores en els termes establerts a l'article 21.

2. Si el compliment del deure de conservació els resulta massa onerosos, les persones titulars o posseïdores de béns integrants del patrimoni documental o bibliogràfic poden posar-los a disposició del ministeri titular de la cultura, que els ha de dipositar a l'arxiu, a la biblioteca o a la institució adequada. La cessió dels béns per a la seva conservació no en comporta, per si sola, l'alteració de la titularitat.

3. Quan els titulars de documents públics tinguin coneixement de l'existència de documents propis en possessió de tercers han de prendre les mesures legals pertinents per a recuperar-los.”

Article 28. Modificació de l'article 31

Es modifica l'article 31 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 31. *Els arxius*

1. Són arxius els conjunts orgànics de documents, o la reunió de diversos conjunts, reunits per les persones o entitats públiques o privades en l'exercici de les seves activitats, per a la investigació, la cultura, la informació i la gestió administrativa. També s'anomenen arxius les institucions o organismes des d'on es fan específicament funcions de gestió, d'organització, de descripció, de conservació, de difusió i de tutela de documents i fons documentals.

2. L'Arxiu Nacional té per funcions recollir, conservar i difondre la documentació de l'Administració de l'Estat i dels organismes i entitats que en depenen, i la documentació rellevant relacionada amb Andorra i amb la seva història. També és funció de l'Arxiu Nacional donar suport tècnic a la resta d'arxius públics o d'interès públic del Principat i vetllar per la conservació del patrimoni documental d'Andorra. El dret i les condicions d'accés al patrimoni documental conservat a l'Arxiu Nacional es regirà per una regulació específica.

3. Les persones propietàries o posseïdores de béns integrants del patrimoni documental han de mantenir i gestionar el seu propi arxiu, sense perjudici del que estableix l'article 30.2.

4. Una vegada conculsa la tramitació ordinària dels documents públics se'ls ha d'aplicar la normativa d'avaluació, sobre la base de la qual se'n determina la conservació, per raó del valor cultural, informatiu, testimonial o jurídic, o bé l'eliminació. Cap document públic no pot ésser eliminat si no se segueixen la normativa i el procediment establerts per via reglamentària.”

Article 29. Modificació de l'article 32.3

Es modifica l'apartat 3 de l'article 32 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“3. La Biblioteca Nacional té per funcions recollir, conservar i difondre la producció bibliogràfica d'Andorra i la relacionada amb el Principat. També és funció de la Biblioteca Nacional donar suport tècnic a la resta de biblioteques públiques o d'interès públic del Principat i vetllar per la conservació del patrimoni bibliogràfic d'Andorra.”

Article 30. Modificació de l'article 34

Es modifica l'article 34 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 34. *Regulació i inspecció*

El Govern ha de promoure la llei o les lleis que estableixen les condicions que han de complir els arxius, les biblioteques i els museus.”

Article 31. Modificació de l'article 35

Es modifica l'article 35 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“ Article 35. *Ajuts públics*

1. El Govern ha d'establir un programa anual d'inversions i ajuts per a la recerca, la documentació, la protecció i la conservació integrada, la recuperació, la restauració, el manteniment i la millora del patrimoni cultural. La dotació pressupostària per a aquest programa ha de ser com a mínim igual a l'1% de la inversió en obra pública que el Govern preveu adjudicar durant l'exercici pressupostari anual, executada totalment o parcialment, així com de les obres públiques que executen els particulars en virtut de concessió administrativa del Govern. El Govern establirà per reglament la concessió d'aquests ajuts.

2. En l'atorgament dels ajuts s'han de fixar les garanties necessàries per evitar l'especulació amb els béns que en són objecte.

3. Les persones i les entitats que no compleixen el deure de conservació establert en els articles 7 i 21 no es poden acollir als ajuts de l'Estat.

4. Si en el termini de cinc anys des del pagament d'una subvenció estatal l'Estat adquireix el bé corresponent, l'import de la subvenció s'ha de considerar com un lliurament a compte i deduir-se del preu d'adquisició.

5. El Govern, considerant que el patrimoni cultural és un bé comú, estimularà la seva conservació i promoció, incentivant i promovent iniciatives privades dirigides cap al coneixement, la protecció, la restauració i la gestió del patrimoni cultural.

6. El Govern ha de promoure l'accés al crèdit oficial i al mecenatge per al finançament de les obres de conservació, manteniment, rehabilitació i excavació realitzades en béns d'interès cultural.

7. El Govern ha d'adoptar les mesures necessàries perquè el finançament de l'adquisició de béns d'interès cultural i de béns inventariats amb la finalitat de destinar-los a un ús general que n'asseguri la protecció i la gestió tingui accés preferent al crèdit oficial i al mecenatge, en la forma i amb els requisits que estableixen les normes que el regulen.”

Article 32. Modificació de l'article 36

Es modifica l'article 36 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 36. *Pagaments amb béns culturals*

1. Les administracions públiques poden acceptar, a sol·licitud de la persona interessada, la dació de béns integrants del patrimoni cultural d'Andorra en pagament de deutes tributaris o d'altre tipus.

2. La resolució sobre la destinació dels béns integrants del patrimoni cultural, transmesos com a dació en pagament de deutes tributaris, ha de considerar que els esmentats béns siguin destinats prioritàriament a museus, arxius, biblioteques o institucions ubicades en el lloc d'origen dels béns o que siguin destinats a completar col·leccions.

3. Els propietaris i els titulars de drets sobre béns d'interès cultural i sobre béns inventariats gaudeixen dels beneficis fiscals que determina en el seu àmbit competencial la legislació estatal i comunal.

4. Els béns d'interès cultural estan exempts de l'impost sobre béns immobles, en els termes fixats per la Llei 10/2003 de 27 de juny, de les finances comunals. Les obres que tenen per finalitat la conservació, la millora o la rehabilitació de monuments declarats d'interès cultural gaudeixen també d'exempció de la taxa sobre construccions, instal·lacions i obres.

Article 33. Modificació de l'article 38

Es modifica l'article 38 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 38. Difusió del patrimoni cultural

1. El ministeri titular de l'educació ha d'incloure en els currículums dels nivells de l'ensenyament el coneixement de la història i del patrimoni cultural d'Andorra.

2. El ministeri titular de la cultura ha de promoure campanyes i accions específiques de sensibilització, i programes de formació, d'educació no-formal i d'informació sobre la importància de preservar el patrimoni cultural, i també ha de fomentar l'edició de publicacions d'investigació i de difusió d'aquest patrimoni.

3. El Govern ha de promoure el desenvolupament dels ensenyaments especialitzats en la conservació i el manteniment del patrimoni cultural, i pot establir convenis de col·laboració amb les entitats públiques i privades i els centres de formació especialitzats.

4. El Govern ha de vetllar per que els funcionaris i els treballadors públics encarregats de l'administració o la custòdia del patrimoni cultural tinguin la formació específica adequada.

5. El Govern ha d'exigir les qualificacions i titulacions professionals específiques per a determinades actuacions i intervencions, amb la finalitat d'augmentar els nivells de protecció dels béns patrimonials.

6. El ministeri titular de la cultura, en cooperació amb el ministeri titular del medi ambient i dels comuns, ha de realitzar la gestió del patrimoni local -cultural i natural- de forma participativa amb les comunitats i poblacions que se senten identificades amb aquest patrimoni i que així ho manifesten.

7. Les dades de l'Inventari general del patrimoni cultural d'Andorra són públiques. No obstant això, cal el consentiment de la persona titular del bé per a la consulta pública de les dades relatives a la titularitat i el valor dels béns, i també la seva localització si es tracta de béns mobles. Cal l'autorització del ministeri titular de la cultura per a la consulta de les dades referents a la situació de jaciments arqueològics o paleontològics no oberts a la visita pública.

8. Són de consulta pública la còpia de la memòria d'excavació i els altres materials d'estudi que la direcció de la intervenció arqueològica lliuri al departament competent del ministeri titular de la cultura.

9. El ministeri titular de la cultura ha de comptar amb sistemes d'informació cultural i patrimonial actualitzats.

Article 34. Modificació de l'article 39.2

Es modifica l'apartat 2 de l'article 39 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“2. Tenen la consideració d'infraccions lleus:

a) La manca de notificació de la transmissió dels béns d'interès cultural previstos a l'article 10.1

b) L'incompliment del deure de permetre al ministeri titular de la cultura l'accés als béns a què fa referència l'article 1.4 o de facilitar les informacions pertinents perquè siguin inclosos a l'Inventari general.

c) L'incompliment del deure establert a l'article 37 de permetre la visita pública dels béns integrants del patrimoni cultural i de permetre l'accés dels especialistes als béns inventariats.

d) La resistència injustificada a l'exercici de la potestat inspectora de l'Administració.

e) L'incompliment del deure de conservació dels béns mobles inventariats.

f) L'incompliment dels requeriments formulats per l'Administració.

g) L'incompliment de lliurar la memòria científica d'excavacions arqueològiques o paleontològiques en el termini de 24 mesos a comptar de la data de finalització de la intervenció.”

Article 35. Modificació de l'article 39.3

Es modifica l'apartat 3 de l'article 39 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“3. Tenen la consideració d'infraccions greus:

a) L'incompliment dels deures de conservació, manteniment i preservació dels béns d'interès cultural.

b) La disgregació d'una col·lecció declarada d'interès cultural sense autorització del Govern.

c) La destrucció il·legal de béns mobles inventariats.

d) L'alteració de restes arqueològiques que dificulti la seva recerca històrica o científica.

e) La inobservança del deure de portar el llibre-registre de transmissions i l'omissió o la inexactitud de les dades que s'hi han de fer constar.

f) L'incompliment de l'obligació de comunicació del descobriment de restes arqueològiques o paleontològiques, o del deure de lliurament dels béns trobats.

g) L'incompliment dels deures de permetre l'accés dels investigadors i la visita pública als béns d'interès cultural.”

Article 35. Modificació de l'article 39.5

Es modifica l'apartat 5 de l'article 39 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“5. Tenen la consideració d'infraccions greus o molt greus en funció del dany potencial o efectiu al patrimoni cultural:

- a) La realització d'intervencions arqueològiques o paleontològiques sense l'autorització del ministeri titular de la cultura.
- b) La realització d'intervencions sobre béns immobles d'interès cultural sense llicència o incomplint les seves condicions.
- c) La realització d'intervencions sobre béns mobles d'interès cultural sense l'aprovació del ministeri titular de la cultura o incomplint les seves condicions.
- d) L'incompliment de la suspensió d'obres amb motiu del descobriment de restes arqueològiques o paleontològiques o de les suspensions d'obres ordenades per l'Administració.
- e) L'exportació i la importació de béns culturals sense els certificats corresponents.
- f) La modificació de béns immobles inventariats incomplint el que estableix l'article 18.
- g) El canvi d'ús d'un bé d'interès cultural sense l'aprovació del Govern o el manteniment d'usos declarats incompatibles.”

Article 37. Modificació de l'article 40.2

Es modifica l'apartat 2 de l'article 40 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“2. Si els danys no poden ser valorats econòmicament, s'apliquen les sancions següents:

- a) Per a les infraccions lleus, multa d'un import de 600 fins a 6.000 euros.
- b) Per a les infraccions greus, multa de 6.001 fins a 120.00 euros.
- c) Per a les infraccions molt greus, multa de 120.001 fins a 600.000 euros.”

Article 38. Modificació de l'article 41

Es modifica l'article 41 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 41. *Control administratiu i procediment sancionador*

1. Correspon al departament competent en matèria de patrimoni cultural, mitjançant la Unitat d'Inspecció del Patrimoni Cultural, controlar el compliment de la normativa de protecció del patrimoni cultural.
2. La constatació d'una infracció per part de la Unitat d'Inspecció del Patrimoni Cultural comporta la incoació de l'expedient sancionador corresponent

d'acord amb el que disposa el Codi de l'Administració i les disposicions complementàries.

3. Les actes de la inspecció efectuada per la Unitat d'Inspecció del Patrimoni Cultural tenen presumpció d'exactitud, llevat de prova en contra.
4. La imposició de les sancions previstes en aquesta Llei correspon al ministre titular de la cultura si es tracta d'infraccions lleus, i al Govern si es tracta d'infraccions greus o molt greus.
5. Les infraccions tipificades a l'article 39.5b) que siguin sancionades d'acord amb aquesta Llei no poden ser sancionades per aplicació de la legislació urbanística.”

Article 39. Modificació de la Disposició transitòria

Es modifica la Disposició transitòria de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

- “1. Mentre no hagin estat delimitats expressament, es consideren entorns de protecció dels monuments declarats en virtut de la disposició adicional primera els espais compresos dins d'un radi de cent metres comptats des del perímetre exterior del monument.
2. Mentre no es dictin els decrets de delimitació corresponents, no es pot fer cap nova construcció ni cap ampliació de volumetria, en els entorns definits en l'apartat 1, sense l'informe favorable previ del Departament de Patrimoni cultural. Un cop es dictin els decrets esmentats, s'aplicaran els criteris que s'hi estableixin.”

Article 40. Addició d'un apartat a la Disposició derogatòria

S'addiciona un apartat a la Disposició derogatòria de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“3. Es deroga la Llei 15/2014, del 24 de juliol, de modificació de la Llei 9/2003, del 12 de juny, del Patrimoni Cultural d'Andorra.”

Article 41. Modificació de la Disposició final primera

Es modifica la Disposició final primera de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Disposició final primera

El Govern ha d'aprovar en el termini màxim de sis anys els decrets de delimitació dels entorns de protecció de cadascun dels monuments declarats en virtut de la disposició adicional primera. Aquests expedients han de seguir el procediment regulat a l'article 2.”

Disposició final primera

1. Es modifica l'article 42 de la Llei general d'ordenació del territori i urbanisme, del 29 de desembre del 2000, modificada per la Llei 08/2006, del 21 de juny, per la Llei 06/2011, del 28 de juliol, i per la Llei 16/2012, del 31 de juliol, que queda redactat de la següent manera:

“1. Els plans d'ordenació i urbanisme parroquial distingeixen i qualifiquen el sòl no urbanitzable en totes o algunes de les divisions següents: sòl forestal, sòl agrícola i ramader, zones de protecció d'aigües, zones de protecció natural, entorns de béns d'interès històric i cultural, itineraris d'interès i camins rals, zones exposades a riscos naturals i sòl sense designació específica.”

2. Es modifica l'article 51, apartat 2, lletra c) de la Llei general d'ordenació del territori i urbanisme, del 29 de desembre del 2000, modificada per la Llei 08/2006, del 21 de juny, per la Llei 06/2011, del 28 de juliol, i per la Llei 16/2012, del 31 de juliol, que queda redactat de la següent manera:

“c) En zones de patrimoni natural i entorn de béns d'interès històric i cultural, la crema de vegetació i l'aprofitament de llenya, i els treballs i equipaments destinats exclusivament a la conservació, la millora i el gaudi de l'hàbitat propi i la rehabilitació i conservació de les bordes i edificis agrícoles que inclogui el perímetre de la zona, o el monument objecte de protecció i llurs entorns.”

3. Es modifica l'article 77 de la Llei general d'ordenació del territori i urbanisme, del 29 de desembre del 2000, modificada per la Llei 08/2006, del 21 de juny, per la Llei 06/2011, del 28 de juliol, i per la Llei 16/2012, del 31 de juliol, que queda redactat de la següent manera:

“1. A l'efecte d'adoptar les mesures de protecció pertinents, els plans d'ordenació i urbanisme parroquial han de contenir la relació dels edificis, els espais i els elements d'interès històric, monumental, cultural, natural i ambiental, els itineraris d'interès i camins rals de la parròquia.

2. El grau de protecció dels diferents béns inscrits al Catàleg del patrimoni nacional és fixat reglamentàriament pel Govern. En el cas que un comú inclogui en la relació continguda al pla d'ordenació i urbanisme parroquial altres béns que els d'interès cultural, el mateix comú definirà el grau de protecció que han de merèixer.

3. En qualsevol cas, les disposicions de la planificació han d'impedir que a l'entorn dels edificis, espais o elements catalogats, s'hi facin construccions o instal·lacions que en puguin perjudicar la integració a la trama urbana.”

Disposició final segona

Es modifica l'article 22 de la Llei 10/2003, del 27 de juny, de les finances comunals, que queda redactat de la següent manera:

“Article 22. *Exempcions*

1. Gaudeixen d'exempció d'aquest tribut els copríneps en qualitat de caps d'Estat, el Consell General, el Govern i els comuns.

2. Les obres que tenen per finalitat la conservació, la millora o la rehabilitació de monuments declarats d'interès cultural gaudeixen també d'exempció del tribut sobre construccions, instal·lacions i obres.

3. L'existència de supòsits d'exempció no pot agreujar la càrrega tributària dels qui no gaudeixen d'aquest benefici, de manera que les quantitats corresponents a l'exempció són assumides únicament pel Comú corresponent.”

Disposició final tercera

1. S'addiciona l'article 309 bis a la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal, que queda redactat de la següent manera:

“Article 309 bis. *Tràfic de béns d'interès cultural*

El qui trafiqui il·legalment amb un bé moble d'interès històric, artístic o cultural o de significació especial per al desenvolupament científic o tecnològic, ha de ser castigat amb pena de multa de 6.000 euros o fins al doble del benefici obtingut, si és superior.”

2. Es modifica el contingut de l'article 310 de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal, que queda redactat de la següent manera:

“Article 310. *Responsabilitat del funcionari*

El funcionari que, amb infracció de la llei, permeti la destrucció, el deteriorament o el tràfic il·legal d'un bé moble d'interès històric, artístic o cultural o d'especial significació per al desenvolupament científic o tecnològic ha de ser castigat amb la mateixa pena prevista als articles 309 i 309 bis anteriors i inhabilitació per a l'exercici de càrrec públic fins a quatre anys. La temptativa és punible.”

Disposició final quarta

S'encomana al Govern que, en un termini màxim de 14 mesos, ratifiqui la *Convenció sobre les mesures que han d'adoptar-se per prohibir i impedir la importació, l'exportació i la transferència de la propietat il·lícites de béns culturals de la UNESCO de l'any 1970.*”

Disposició final cinquena. Text consolidat

S'encomana al Govern, en els termes previstos a l'article 116 del Reglament del Consell General, que en el termini màxim de tres mesos des de la publicació d'aquesta Llei al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*

presenti al Consell General el projecte de consolidació de la Llei 3/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra i de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal, amb la incorporació de totes les modificacions que s'hi han produït.

Disposició final sisena. Entrada en vigor

Aquesta Llei entrarà en vigor l'endemà de la seva publicació al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

3- PROCEDIMENTS ESPECIALS

3.7 Consolidació de la legislació vigent

Edicte

La Sindicatura, en reunió tinguda el dia 31 de març del 2021, ha examinat el document que li ha tramès el M. I. Sr. Cap de Govern, registrat en data 26 de març del 2021, sota el títol **Projecte de llei de text consolidat d'ajuts a l'estudi**, exercint les competències que li atribueix el Reglament del Consell General en els articles que es citaran, ha acordat:

1- D'acord amb l'article 18.1.d), admetre a tràmit aquest escrit, sota la qualificació de Projecte de llei de text consolidat i procedir a la seva tramitació com a tal.

2- D'acord amb l'article 116.6, ordenar la seva publicació i obrir un període d'un mes durant el qual els consellers generals i els grups parlamentaris hi podran formular objeccions. Aquest termini finalitza el dia 3 de maig del 2021, a les 13.30h. Si durant aquest termini no s'hi formulen objeccions, s'entendrà aprovat el projecte de consolidació.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 31 de març del 2021

Roser Suñé Pascuet
Síndica General

Projecte de llei de text consolidat d'ajuts a l'estudi

Exposició de motius

La societat andorrana aspira a proporcionar la millor educació possible a les noves generacions. Una aspiració que es correspon amb la voluntat col·lectiva de fer d'Andorra un país pròsper, benestant i cohesionat, on totes les persones que hi viuen puguin

lliurement desenvolupar la pròpia personalitat, formar-se com a ciutadans i participar del progrés col·lectiu.

L'educació fa possible la superació dels condicionants personals, socials, econòmics i culturals de partida; és la clau de les oportunitats per superar les desigualtats i per desvetllar i aprofitar tots els talents de la societat.

Per això el dret de tota persona a l'educació és un dret que la Constitució d'Andorra reconeix com a fonamental i que la Llei qualificada d'educació desenvolupa. Per garantir-lo de manera efectiva i oferir l'oportunitat de superar els obstacles de tota mena que puguin menyscabar-lo, els poders públics s'han dotat d'un sistema d'ajuts a l'estudi que compensa les desigualtats econòmiques i socials i, en els nivells d'ensenyament postobligatori, incentiva la continuïtat dels estudis.

L'any 2002 i l'any 2014, el Govern va fer una reflexió important per actualitzar les mesures que calia adoptar per facilitar, en condicions d'equitat, l'accés als serveis educatius de l'ensenyament dels nivells de maternal, primera ensenyança, segona ensenyança, batxillerat i formació professional no superior i l'ensenyament superior, que inclou la formació professional superior i el primer i el segon cicles universitaris. Els ajuts al tercer cicle continuen gestionant-se pels principis rectoris que són aplicables actualment.

Les innovacions en el món educatiu i la nova estructura de l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior, amb l'ampliació del sistema d'ajuts al segon cicle universitari, fan necessari l'establiment d'un marc legislatiu que inclogui la possibilitat de desenvolupar reglamentàriament aspectes que, per la seva idiosincràsia, estan subjectes a canvis i modificacions. L'ampliació de l'abast dels ajuts a l'ensenyament superior, per incloure-hi els ajuts al segon cicle, fa que la figura del crèdit d'estudi esdevingui innecessària en aquest context, perquè els ajuts al primer i al segon cicles universitaris queden coberts per aquesta Llei. Els ajuts al tercer cicle continuen gestionant-se pels principis rectoris que són aplicables actualment.

Al llarg d'aquests anys s'ha fet palesa la necessitat d'efectuar algunes millores a la Llei 9/2014, del 3 de juny, d'ajuts a l'estudi. A més, la crisi sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2 va fer més necessària la modificació de la Llei 9/2014, del 3 de juny, d'ajuts a l'estudi a fi de suprimir el requisit de residència mínima de tres anys per poder aspirar als ajuts d'ensenyament superior i d'incorporar-hi les diverses tipologies de famílies i el concepte de matrícula en la formació professional no superior, com també de permetre la progressió insuficient per motius

justificats i simplificar el procés de sol·licitud d'ajuts fora de termini.

Les modificacions previstes pretenen l'equitat i compensar les possibles desigualtats econòmiques i socials facilitant el procés de sol·licitud presencial i possibilitant la sol·licitud virtual per així agilitzar el procés d'avaluació i, també, millorar els terminis d'atorgament dels ajuts a l'estudi.

Aquest text consolidat incorpora totes les modificacions esmentades però sense tornar a numerar tot l'articulat del text, a fi de permetre una millor comprensió i lectura del reglament que desenvolupa la Llei d'ajuts a l'estudi.

Aquesta Llei s'estructura en tres capítols. El primer estableix els principis generals comuns i els nivells educatius susceptibles de percebre ajuts a l'estudi. El segon homogeneïza les definicions del tipus de beca, amplia les prestacions destinades a l'educació i a l'educació especial i manté el Premi nacional a l'estudi, com a premi a l'excel·lència, i el fa extensiu als ensenyaments de batxillerat professional de cadascun dels sistemes educatius presents a Andorra. El tercer tracta del procediment de presentació i tramitació de la sol·licitud d'ajuts i dels procediments de revisió, resolució i comprovació de les dades vinculades.

Finalment, la Llei presenta dos disposicions addicionals, dos disposicions transitòries, una disposició derogatòria i una disposició final.

La disposició addicional primera estableix que el Govern pot implantar programes d'ajuts específics per a joves que compaginin l'estudi amb la pràctica de l'esport de competició i preveu la possibilitat que en determinades circumstàncies es puguin presentar sol·licituds fora de termini.

La disposició addicional segona fa possible que el Govern estableixi reglamentàriament la compatibilitat dels ajuts estatals amb altres ajuts atorgats per tercers.

La disposició transitòria primera garanteix que als crèdits d'estudi acordats abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei s'hi continuï aplicant la norma que els regia, i faculta el Govern per crear un programa específic de crèdits a l'estudi.

La disposició transitòria segona determina que els alumnes que gaudeixen del Premi nacional a l'estudi puguin continuar gaudint-ne en els mateixos termes.

La disposició derogatòria deroga la Llei 9/2014, del 3 de juny, d'ajuts a l'estudi i la Llei 8/2020, del 25 de juny, de modificació de la Llei 9/2014, del 3 de juny del 2014.

La disposició final fixa l'entrada en vigor de la Llei.

Capítol primer. Principis generals

Article 1. Objecte

L'objecte d'aquesta Llei és establir el règim jurídic del sistema d'ajuts a l'estudi per a alumnes dels diferents nivells educatius.

Article 2. Conceptes

1. El sistema d'ajuts a l'estudi per als nivells preobligatori, obligatori, de batxillerat, de formació professional no superior i d'ensenyament superior s'articula amb les beques per cursar ensenyaments reglats dels sistemes educatius públics presents a Andorra. Es poden atorgar beques per cursar ensenyaments reglats a l'estranger, sempre que els mateixos ensenyaments no es cursin a Andorra pels nivells preobligatori, obligatori, de batxillerat i de formació professional no superior. Els ensenyaments cursats tant a Andorra com a l'estranger han de permetre l'obtenció d'una titulació oficial amb validesa acadèmica i reconeguda per l'Estat.

2. Les beques són prestacions econòmiques a fons perdut, excepte en el supòsit previst a l'article 20.

3. En el marc d'aquesta Llei, s'entén per "nivell preobligatori" els ensenyaments de maternal; per "nivell obligatori", els ensenyaments de primera i segona ensenyança; per "nivell de batxillerat", els ensenyaments de batxillerat; per "nivell de formació professional no superior", els nivells de formació professionals previs a qualsevol formació de l'àmbit de l'ensenyament superior, i per "nivell d'ensenyament superior" s'entén la formació professional superior i el primer i el segon cicles d'estudis d'ensenyament superior.

Article 3. Requisits per sol·licitar una ajuda

1. A més dels requisits acadèmics, econòmics i patrimonials que s'estableixen en aquesta Llei, per obtenir una beca, els alumnes, de nacionalitat andorrana o estrangera, han de residir al Principat d'Andorra de manera permanent i efectiva.

2. En general, correspon als pares o als tutors fer-se càrrec del sosteniment dels fills o pupils durant el període que cursin ensenyaments, inclosos els superiors. Quan un estudiant, en arribar a la majoria d'edat i si viu independentment dels pares o tutors, no pot assumir les responsabilitats econòmiques esmentades, pot sol·licitar l'atorgament d'un ajut a l'estudi.

Article 4. Òrgans competents

Correspon al ministeri encarregat dels ajuts a l'estudi determinar:

a) L'import dels ajuts per a cada modalitat de beca i nivell d'ensenyament.

b) Publicar la convocatòria anual per a l'atorgament de les beques.

Aquesta convocatòria, que es publica al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra, ha de contenir els requisits específics per a l'obtenció de la beca, els imports màxims de cada tipus d'ajuts i el termini de presentació de sol·licituds.

c) Resoldre la convocatòria anual. La resolució de la sol·licitud d'ajut ha d'especificar el tipus d'ajut atorgat a cada beneficiari i l'import d'aquest ajut i, en els supòsits de denegació, ha de ser motivada. S'ha de publicar al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* la llista dels ajuts atorgats i denegats. La llista d'ajuts atorgats ha d'indicar la quantia atorgada.

Article 5. Incompatibilitats

L'obtenció d'un ajut a l'estudi és incompatible amb l'obtenció d'un altre, ja sigui de la mateixa administració andorrana, ja sigui d'una institució pública o privada, nacional o estrangera, excepte en els supòsits de compatibilitat expressament reconeguts en aquesta Llei.

Article 6. Recurs

Contra la resolució de les convocatòries es pot interposar un recurs d'alçada davant del Govern.

Article 7. Disponibilitat de l'import

L'import de l'ajut ha de ser disponible, com a mínim el 30%, abans de finalitzar el primer trimestre del curs acadèmic, i la resta durant el període lectiu del curs. Correspon al Govern aprovar el règim de disponibilitat dels imports dels ajuts a l'estudi atorgats, en el moment de la publicació de la convocatòria.

Capítol segon. Beques

Article 8. Tipus de beques

1. La beca de material consisteix en un ajut econòmic d'un import màxim fix, determinat en funció del nivell educatiu.

2. La beca de transport escolar consisteix en un ajut econòmic d'un import igual al del carnet de transport escolar.

3. La beca de desplaçament, adreçada als estudiants d'ensenyaments obligatoris, de nivell de batxillerat i de formació professional no superior que no es poden cursar al país i als estudiants d'ensenyaments superiors, consisteix en un ajut econòmic l'import del qual es determina en funció de la distància entre el domicili de l'estudiant i el centre docent. Aquesta beca es determina per trams quilomètrics, amb un import màxim fix per a cada tram, segons el cost del transport públic.

4. La beca de menjador escolar consisteix en un ajut econòmic l'import del qual es determina en funció del preu acreditat d'aquest servei, al centre escolar de l'alumne.

5. La beca de manutenció per als estudiants de formació professional no superior i d'ensenyament superior que cursen estudis a Andorra o fora d'Andorra, però pernocten al Principat, consisteix en un ajut econòmic d'un import màxim fix que s'estableix tenint en compte diversos criteris, entre els quals l'horari lectiu de l'alumne i si el centre d'ensenyament té servei de menjador.

6. La beca d'esquí extraescolar, que només s'atorga a alumnes de nivells obligatoris, consisteix en un ajut econòmic d'un import igual al cost del forfait extraescolar.

7. La beca de matrícula consisteix en un ajut econòmic que es determina segons els criteris següents:

a) Per a ensenyaments impartits per centres docents ubicats en territori andorrà o en la modalitat d'ensenyament a distància, l'ajut té un import màxim determinat en funció de la mitjana del preu de la matrícula dels centres docents públics que imparteixen cada ensenyament.

b) Per a ensenyaments impartits per centres ubicats a l'estranger, l'ajut té un import màxim fix determinat en funció de la mitjana del preu de les matrícules dels centres docents públics que imparteixin cada ensenyament en els països de destinació més habitual dels estudiants d'Andorra.

8. La beca de residència consisteix en un ajut econòmic d'un import màxim fix, determinat en funció de la mitjana del preu de les residències i els pisos d'estudiants emprats més habitualment pels alumnes d'Andorra. Aquesta beca, que inclou allotjament i manutenció, només s'atorga a estudiants que han de residir fora del Principat per poder cursar uns estudis determinats.

En el supòsit d'alumnes d'ensenyaments preobligatoris, obligatoris, de nivell de batxillerat, de formació professional no superior i d'ensenyament superior amb necessitats educatives especials escolaritzats a l'estranger, l'import d'aquesta beca es pot incrementar a fi de cobrir les despeses dels desplaçaments diaris entre el lloc de residència i el centre docent, i el concepte de residència d'estudiants es pot substituir pel de pis compartit; en ambdós casos sempre que ho recomani l'informe oficial corresponent, emès per una autoritat andorrana.

9. La beca salari consisteix en un ajut econòmic d'un import màxim equivalent al salari mínim oficial anual. Aquesta beca té un caràcter extraordinari i només s'atorga a estudiants que cursen estudis que impliquin

una càrrega lectiva suficient, la qual es determinarà reglamentàriament, el possible sou dels quals sigui imprescindible per mantenir la seva família. Per obtenir aquest ajut s'ha d'acreditar la necessitat ineludible de l'aportació salarial de l'estudiant, que cal corroborar amb un informe del ministeri competent en matèria de benestar social; en aquest informe s'ha de proposar l'import de la beca, que es determina en funció del resultat de l'avaluació de les necessitats familiars.

Article 9. Educació maternal, primera i segona ensenyança, batxillerat i formació professional no superior i educació especial a Andorra

Per als nivells educatius d'educació maternal, primera i segona ensenyança, batxillerat i formació professional no superior i la seva equivalència en l'educació especial, així com per als nivells corresponents dels sistemes educatius espanyol i francès impartits en centres docents ubicats en territori andorrà, es poden sol·licitar les beques següents:

- a) Beca de material.
- b) Beca de transport escolar.
- c) Beca de menjador escolar.
- d) Beca de manutenció.
- e) Beca d'esquí extraescolar.
- f) Beca de matrícula.

Aquestes beques són compatibles entre si, excepte la beca de menjador i la de manutenció.

Article 10. Educació especial de maternal, primera i segona ensenyança, batxillerat i formació professional no superior a l'estranger

1. Per a l'escolarització a l'estranger d'alumnes amb necessitats educatives especials de nivells educatius preobligatoris, obligatoris, de batxillerat i de formació professional no superior quan aquesta escolarització hagi estat recomanada mitjançant dictamen oficial, es poden sol·licitar les beques següents:

- a) Beca de material.
- b) Beca de desplaçament.
- c) Beca de manutenció.
- d) Beca de residència.

Aquestes beques són compatibles entre si, llevat de les beques de manutenció i de residència, que, per la seva configuració i les seves finalitats, són incompatibles.

2. Tots els alumnes amb necessitats educatives especials de nivells educatius preobligatoris, obligatoris, de batxillerat i de formació professional no superior que s'hagin d'escolaritzar a l'estranger per recomanació de l'informe oficial corresponent, emès

per una autoritat andorrana, gaudeixen de matrícula gratuïta, que es finança amb càrrec al pressupost de l'Estat. Els estudis s'han de dur a terme en centres degudament reconeguts per les autoritats competents del país on s'ubiquin, i els ministeris andorrans encarregats de l'educació i de la salut i el benestar han de reconèixer-los com a centres autoritzats.

Article 11. Segona ensenyança, batxillerat, formació professional no superior a l'estranger

Per als ensenyaments de segona ensenyança, batxillerat, formació professional no superior que no puguin cursar-se a Andorra, impartits en centres docents ubicats a l'estranger, es poden sol·licitar les beques següents:

- a) Beca de matrícula.
- b) Beca de material.
- c) Beca de desplaçament.
- d) Beca de manutenció.
- e) Beca de residència.

Aquestes beques són compatibles entre si, llevat de les beques de manutenció i de residència, que, per la seva configuració i les seves finalitats, són incompatibles.

Article 12. Batxillerat, formació professional no superior i ensenyament superior a distància

Els estudiants de batxillerat, formació professional no superior i ensenyament superior a distància poden sol·licitar les beques següents:

- a) Beca de matrícula.
- b) Beca de material.

Aquestes beques són compatibles entre si.

Article 13. Ensenyament superior a Andorra

Els estudiants que cursin ensenyament superior en centres docents ubicats al territori andorrà poden sol·licitar les beques següents:

- a) Beca de matrícula.
- b) Beca de material.
- c) Beca de manutenció.
- d) Beca de desplaçament.
- e) Beca salari.

Aquestes beques són compatibles entre si.

Article 14. Ensenyament superior a l'estranger

Els estudiants que cursin ensenyament superior en centres docents ubicats a l'estranger, poden sol·licitar les beques següents:

- a) Beca de matrícula.
- b) Beca de material.

- c) Beca de manutenció.
- d) Beca de desplaçament.
- e) Beca de residència.
- f) Beca salari.

Aquestes beques són compatibles entre si, llevat de les beques de residència i de manutenció, que, per la seva configuració i les seves finalitats, són incompatibles.

Article 15. Import

1. L'import màxim de les beques es fixa per a cada curs acadèmic d'acord amb els criteris següents:

- a) Consisteix en una quantitat, fixada d'acord amb l'article 8, amb la finalitat de compensar, en el nivell que correspongui, la família o l'estudiant de les despeses que ocasiona l'escolarització o la dedicació a l'estudi.
- b) Per als ensenyaments de formació professional no superior i per a l'ensenyament superior, el Govern pot afegir, a l'import de les beques, calculat segons el paràmetre esmentat al paràgraf anterior, una quantitat que serveixi d'estímul per a estudis que es considerin d'interès per a la situació del mercat laboral andorrà.

2. Les beques poden atribuir-se mitjançant l'atorgament total o parcial de l'import màxim establert per a cadascuna.

Article 16. Procediment d'atribució

L'obtenció d'una beca es regeix per un conjunt de criteris relatius a les circumstàncies personals i familiars de l'alumne, a les seves circumstàncies econòmiques i patrimonials i, en els ensenyaments de batxillerat, de formació professional no superior i d'ensenyament superior, a l'expedient acadèmic.

Article 17. Criteris per a l'obtenció d'una beca

1. Són criteris personals els que es deriven de circumstàncies específiques i pròpies de la persona sol·licitant, amb independència del seu entorn familiar o de la seva situació acadèmica. Aquests criteris són els següents:

- a) Ser orfe de pare i mare.
 - b) Haver estat declarada com a persona amb discapacitat.
2. Són criteris familiars els que fan referència a les circumstàncies de la família del sol·licitant. Aquests criteris són els següents:

- a) El nombre de membres de la unitat familiar, entesa com el conjunt de persones que conviuen en un mateix domicili i estan casades, formen part d'una unió estable de parella, són parella de fet o situacions anàlogues, així com els familiars fins a segon grau de

consanguinitat, el tutor i el seu cònjuge, parella de fet o situacions anàlogues i els seus fills.

- b) Tenir responsabilitats de manteniment de terceres persones: cònjuge en atur, ascendents sense recursos, fills menors d'edat i tota altra persona de l'entorn familiar que estigui a càrrec.

3. Són criteris econòmics i patrimonials els que permeten avaluar la situació socioeconòmica familiar o, en el cas de vida independent, del sol·licitant. Aquests criteris, sempre aplicats a la unitat familiar, són els següents:

- a) El nombre de membres de la unitat familiar en edat laboral.
- b) Les rendes del treball.
- c) Les rendes de les activitats econòmiques.
- d) Les rendes d'actius financers i similars.
- e) Les rendes d'assegurances de vida, d'invalidesa i similars.
- f) Les pensions d'aliments.
- g) La propietat i les rendes de béns immobles.
- h) La tinença d'accions o participacions en societats mercantils.
- i) La tinença de vehicles.
- j) Els estalvis.
- k) Qualsevol altre ingrés.

4. Són criteris acadèmics els relatius a l'expedient acadèmic de la persona sol·licitant i, quan sigui el cas, a la possessió de la titulació acadèmica o altres requisits exigits per ser admès en un ensenyament determinat.

Els estudiants que ja han estat becats per cursar un nivell determinat d'estudis no poden percebre un segon ajut per cursar el mateix nivell d'estudis encara que l'àmbit d'estudi sigui diferent.

5. Són criteris territorials els que permeten determinar la distància, mesurada en quilòmetres, entre el domicili de la persona sol·licitant i el centre docent.

L'aplicació dels criteris personals, familiars, econòmics i patrimonials, acadèmics i territorials es desenvolupen reglamentàriament.

Article 18. Barems

1. En la convocatòria anual es fixen els nivells màxims de renda i de patrimoni per sota dels quals es prenen en consideració les sol·licituds de beques. A partir d'aquests nivells no és possible l'obtenció de cap mena de beca.

2. Per a la valoració de cada sol·licitud es tenen en compte les circumstàncies personals, familiars, econòmiques i patrimonials i, quan correspongui, de l'expedient acadèmic del sol·licitant.

3. Els barems i la fórmula per al càlcul dels criteris econòmics i patrimonials de l'article 17 apartat 3, els determinarà el Govern reglamentàriament.

a) En aquesta fórmula es té en compte el nombre de membres de la unitat familiar de la persona sol·licitant. No obstant això, dins d'aquesta fórmula no computen els ingressos en concepte laboral dels estudiants, els ingressos dels discapacitats de segon i tercer grau i de les persones inhabilitades per a l'activitat laboral, circumstància que s'acredita mitjançant l'informe dels ministeris competents en matèria de benestar social o de salut, segons correspongui.

4. Els barems relatius als criteris acadèmics per accedir i renovar els ajuts a l'ensenyament de formació professional no superior, de batxillerat i d'ensenyament superior es desenvolupen reglamentàriament. Els criteris acadèmics aplicats a l'article 17 apartat 1, es tracten explícitament.

5. Els barems i la fórmula per al càlcul dels criteris territorials de l'article 17 apartat 5, els determina reglamentàriament el Govern.

Article 19

Suprimit per la Llei 8/2020

Sense contingut

Article 20. Abandonament i progressió insuficient dels estudis

1. En cas d'abandonament dels estudis durant el període acadèmic emparat per una beca, la persona beneficiària ha de retornar al Govern l'import percebut. En els supòsits d'incapacitat permanent o transitòria que impedeixi la continuació dels estudis, justificada documentalment, la persona beneficiària queda dispensada de la devolució de l'import percebut i pot sol·licitar un nou ajut.

2. En cas de progressió insuficient dels estudis, la persona beneficiària no ha de retornar al Govern l'import percebut, i pot aspirar a l'ajut i a renovar-lo en els supòsits d'incapacitat permanent o transitòria que impedeixi la progressió acadèmica adequada sempre que estigui justificada documentalment.

Article 21. Premi nacional a l'estudi

1. Els alumnes que excel·leixin en els estudis de batxillerat i batxillerat professional, en acabar aquest nivell educatiu, són mereixedors del Premi nacional a l'estudi. Aquest premi s'atorga a l'alumne de cada promoció, de cadascun dels tres sistemes educatius vigents a Andorra, que hagi obtingut el millor expedient acadèmic durant el batxillerat, a proposta justificada de l'organisme tutelar de cada sistema educatiu.

2. L'obtenció del Premi nacional a l'estudi comporta l'atorgament d'un import determinat per a cada estudiant per cursar el nivell d'estudis següent d'ensenyament superior.

3. El Premi nacional a l'estudi es desenvolupa reglamentàriament.

Capítol tercer. Procediment, verificació i control

Article 22. Presentació de la sol·licitud

Les sol·licituds d'ajuts a l'estudi s'han de formular, dins del període establert a la convocatòria, d'acord amb els models oficials que determini el ministeri competent en matèria d'ajuts a l'estudi. Es consideren no presentades totes les sol·licituds entrades fora del termini previst a la convocatòria.

Article 23. Tramitació de la sol·licitud

1. Correspon al ministeri competent en matèria d'ajuts a l'estudi tramitar les sol·licituds, verificar les dades aportades pels sol·licitants i controlar la gestió i el compliment dels requisits i les obligacions derivats de l'atorgament dels ajuts a l'estudi.

2. Si l'Administració constata algun error o mancança en la sol·licitud o en la documentació que l'hagi d'acompanyar, en requereix l'esmena a la persona sol·licitant, la qual disposa d'un termini de deu dies hàbils per efectuar-la.

Transcorregut aquest termini, la sol·licitud s'arxiva.

Article 24. Revisió i resolució de la sol·licitud

1. Les adjudicacions de qualsevol mena d'ajuts a l'estudi poden ser revisades mitjançant la instrucció de l'expedient corresponent, en el curs de la qual s'ha de donar audiència a la persona interessada.

2. La resolució de l'expedient comporta la revocació de l'ajut atorgat i la devolució total dels imports rebuts, si s'aprecia ocultament o falsejament de les dades. Aquesta resolució s'insta per la via judicial perquè l'ús de document invertejat per part d'un particular és un delicte major tipificat al Codi penal. La devolució s'ha de fer efectiva en el termini de tres mesos des del moment en què la resolució esdevingui ferma.

3. Correspon al ministre competent en matèria d'ajuts a l'estudi la resolució dels expedients de revisió. Contra aquesta resolució es pot interposar un recurs administratiu davant del Govern.

4. La devolució de les quantitats rebudes indegudament pot ser instada en via judicial i és competència dels tribunals andorrans.

5. Les responsabilitats establertes en aquest article s'entenen sense perjudici de les de caràcter acadèmic, tributari o penal que puguin correspondre.

6. La persona sancionada en aplicació d'aquest article no pot tornar a sol·licitar cap ajut a l'estudi dels previstos en aquesta Llei.

7. Les infraccions establertes en aquest article prescriuen al cap de tres anys.

Article 25. Comprovació de les dades

L'Administració comprova la veracitat de les dades consignades en les sol·licituds presentades per les persones interessades, sense perjudici que es pugui demanar al sol·licitant informació addicional per qualsevol concepte que tingui relació amb els criteris que es tenen en compte per adjudicar un ajut a l'estudi, garantint-ne la protecció i la confidencialitat de les dades.

La presentació d'una sol·licitud d'ajut a l'estudi comporta atorgar a l'Administració el dret d'indagació, explicat en l'imprès corresponent, que han de signar tots els membres de la unitat familiar majors de 18 anys.

Article 26. Fitxer de persones beneficiàries

El ministeri competent en matèria d'ajuts a l'estudi ha d'elaborar un fitxer informatitzat de persones beneficiàries d'ajuts a l'estudi i mantenir-lo actualitzat.

Disposició addicional primera

1. El Govern pot establir programes d'ajuts a l'estudi específics per a joves que compaginin l'estudi amb la pràctica de l'esport de competició, sia en territori andorrà, sia a l'estranger. Aquests programes es desenvolupen reglamentàriament.

2. Els alumnes de nivell preobligatori i obligatori, de batxillerat, de formació professional no superior i d'ensenyament superior que requereixin suport econòmic públic per circumstàncies familiars sobrevingudes a partir del tancament del període de sol·licitud dels ajuts regulats per aquesta Llei poden sol·licitar un ajut a l'estudi fora de termini. L'atorgament d'aquests ajuts no comprèn un període de cobertura superior al període lectiu en què se sol·licitin. Aquestes demandes són avaluades pel departament encarregat dels ajuts a l'estudi, que pot, si escau, sol·licitar un informe del ministeri competent en matèria de benestar social.

Disposició addicional segona

No obstant el que disposa l'article 5, el Govern pot establir, mitjançant reglament, la compatibilitat dels ajuts a l'estudi amb altres ajuts atorgats per tercers. En aquests supòsits, els ajuts que atorgui l'Administració

andorrana tenen el caràcter de complementaris i, consegüentment, se n'ha de modular l'import a fi que la suma de tots els ajuts percebuts no sobrepassi els imports màxims que la persona beneficiària hauria de rebre en aplicació exclusiva dels regulats per aquesta Llei.

Disposició transitòria primera

Als crèdits d'estudi atorgats abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei se'ls continua aplicant la normativa que els regia fins al moment d'entrada en vigor d'aquesta Llei. No obstant això, no es pot procedir a renovar-los.

Els crèdits a l'estudi no són ajuts que es regeixin per criteris socioeconòmics i, per tant, aquesta Llei no hi és aplicable. El Govern pot crear un programa específic de crèdits a l'estudi.

Disposició transitòria segona

Els alumnes que gaudeixen d'un Premi nacional a l'estudi atorgat abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei poden continuar gaudint-ne en els mateixos termes en què el van rebre.

Disposició derogatòria

Es deroga la Llei 9/2014, del 3 de juny, d'ajuts a l'estudi i la Llei 8/2020, del 25 de juny, de modificació de la Llei 9/2014, del 3 de juny del 2014.

Disposició final

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de ser publicada al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Butlletí del Consell General

Dipòsit legal: And. 262/94
ISSN 1024-9044

Preu de l'exemplar: 0,90 €
Subscripcions: Tel. 877877